

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA: 3 LEI Vasárnap 4 LEI	Az előfizetés ára helyben: Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52 Kézbesítési díj havonta 10	Az előfizetés ára vidékre: Évente 600 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60 Bérmentve postán küldve	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: BRASOV-BRASSÓ, Kapu-uca 64-66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Előfizetési árak külföldre: Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250 A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	HIRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók	BUKARESTBEN: 4 LEI Vasárnap 5 LEI
---	--	---	---	--	--	---

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. június 15. (Vasárnap)

134. SZÁM.

Végre megtörtént

a nemzeti párt és caranista párt fúziója. És a kettőből megmaradt közös értéknek, ami mindegyikben becses volt: a nemzeti, ami az államiság és fajtság jelölője, s a caranista, ami a népi és ősi jeleket adja meg. Alakult tehát a kettőből egy nemzeti parasztpárt, a két ellenzéki pártból egyetlen egységes párt, a guerilla-harcosok csoportjaiból, akik külön meddő harcot folytattak, a parlament erős, jelentős, számottevő küzdő tábora, a kormányképesség komolyságával, súlyával és lehelőségével.

Erre az egyesülésre az általános politikai helyzet okából ép úgy szükség volt, mint a magukban gyöngének és tehetetlennek bizonyult egyes pártok életlehetősége szempontjából. Az erők tömörülése arra a közös célra, hogy a mostani hatalmi rendszer, mely az ország rendjét, nyugalmát, összhangját gazdasági és kulturális fejlődését méltó módon nem képes biztosítani, sohasem volt sürgősebb és szükségesebb, mint most.

És ha a két párt fúziója nyomán a többi ellenzéki párt is közelednek egymáshoz és legalább bizonyos alapelvekre és a jövő programjára nézve szövetséget kötnek egymással, olyan hatalmas és impozáns erőt képviselnének, mely nemcsak a mai kormányzatot tenné lehetetlenné, hanem Románia további szerencsés fejlődésére is kedvező hatással lenne.

Egyelőre azonban megelégedéssel fogadhatjuk azt is, hogy a szétforgácsolt ellenzéki erőkből egy számban és erkölcsi tartalomban egyaránt figyelemreméltó rész közös akcióra egyesült és hamar egységes ellenzéki párt gyanánt folytatja a küzdelmet.

A nemzeti parasztpárt programja nekünk mint nemzeti kisebbségnek is megadja a jogot és okot rá, hogy ezt a fúziót érdeklél, rokonszenvvel és bizalommal fogadjuk, s ha a múlt tapasztalatai az ígért és a beváltás közt nem mutattak volna olyan frappáns, fájdalmas és kiábrándító ellentétet, hozsánával üdvözölhetnénk az új párt alapelveit.

Románia magyarsága azt a megállapítást, hogy az állam formája alkotmányos monarchia, magától értetődően tudomásul veszi, valamint azt is természetesen tartja, hogy a párt a román nemzeti egység elvét vallja.

E közjogi szablonon túl sokkal fontosabb és messzehatóbb az a deklaráció, hogy a párt tiszteltben tartja a gyulafehérvári nemzetgyűlés határozatait, ezeket irányadóknak és a határozatok az alkotmányában lefektetendőknek tekinti.

Ez a része a programnak arra vall, hogy a nemzeti párt még nem felejtette el a gyulafehérvári határozatot, s mint egykori kedvesét a házastér, még mindig kegyeletes támogatásban részesíti. De feltűnik az a feltehető övátosság, amellyel a párt ezt az egykori benső viszonyt mind ártatlansággal, de leginkább próbiája feltűnési, s hogy a határozatok megvalósításának energikus és meggyőző hangsúlyozása helyett csak irányadóknak tekinti és az alkotmányban lefektetendőknek.

A nemzeti kisebbségekről, a nemzeti parasztpárt programja nem is

szól, de hiszen, ha az alkotmányba jól lefektetik az alabjuliai határozatot és ha a kormányzásban azt csakugyan irányadóknak tekintik, s főképp ha az ötödik elvet: »az államiság és törvényesség és alkotmányosság uralmát kell érvényre juttatni« és a hatodikat: »a polgári jogok és szabadságok tiszteltben tartása« valóban érvényesítik, akkor nincs is nemzeti kisebbségi kérdés.

A választások tisztasága, valamint a közigazgatás decentralizálása és a

helyi autonómia visszaállítása mind olyan elvek, melyek összhangban állnak Románia valamennyi polgárának kívánságával, s a nem románajku polgárok érdekeivel.

E program sikerét tehát a romániai magyarság nagyon szívesen látja, mint minden olyan rendszerváltozást, mely az elnyomás és korrupció mai áldatlan állapota helyett a szabadság és igazság uralmát adná az országnak.

Bulgáriában kihirdették az ostromállapotot

A bulgár kormány feloszlatta a földműves-pártot

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

SZOFIA, jun. 13. Rascu Madjearoff, bulgár igazságügyminiszter hivatalos előterjesztést tett a legfelsőbb bírósághoz s abban a nemzeti védelemről szóló törvény alapján a bulgár földművespárt feloszlátását kérte. Ugyanekkor az igazságügyminiszter elrendelte a bulgár parasztpárt vagyonának az állam javára való elkobzását, egyben pedig a párt lapjainak további megjelenését betiltotta. Ugyanekkor az igazságügyminiszter elrendelte az egész országra nézve az ostromállapotot.

Történelmi jelentőségű lesz a népszövetség őszi közgyűlése

Németországnak be kell lépni a népszövetségbe — Utban van a teljes európai béke megteremtése

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

PARIS, jun. 13. A helyzet most már Franciaországban és Angliában tisztázódott, mindkét állam politikájának irányára már többé-kevésbé világosan látható s ami még bizonytalan, az Németországnak jövőbeli magatartása, bár itt is a jelek arra mutatnak, hogy a politika irányja megegyezik Macdonald feltevéssével, és Herriotnak, a jövőben francia miniszterelnöknek koncepciójával, amely a feltétlen európai béke létrehozását tűzte ki célul.

Németország még nem tagja a népszövetségnek, s az eddigi helyzetben nem is lett volna tanácsos annak tagjává lenni. A brit diplomácia jelenleg azonban azon fáradozik, hogy a német kormányt meggyőzze a népszövetségbe való belépésének feltétlen szükségességéről. Ez kívánatos volna különösen Macdonald terveire való tekintettel,

aki az augusztusban és szeptemberben megtartandó népszövetségi közgyűlést olyan történelmi alkalommá akarja avatni, amelyen döntő lépések történnének az általános európai megelégedés felé.

Ez csak úgy érhető el, ha Németország nem vonakodik attól, hogy a népszövetséghez csatlakozzon.

Mussolini megígérte, hogy személyesen támogatni fogja Macdonald fáradozásait Genfben.

Anglia és Franciaország közötti együttműködés bevezetése céljából — mint a Daily Express jelenti — Herriot, aki a miniszterelnökségen kívül a külügyminiszteri tárcát is vállalja, valószínűleg június huszadikán találkozik Macdonaldal Londonban, esetleg Chèques-en.

Erre nézve Herriot nyilatkozott s a Daily Express munkatársa előtt is kijelentette, hogy óhaja, hogy az angol kormánnyal a szakértői tervezet hala-

déktan végrehajtása ügyében összeköttetésbe lépjen.

Kijelentette Herriot, hogy a Németországhoz való közeledést kívánja, s mindent el fog követni, hogy a francia-német feszültség megszűnjék.

Készülődés az elnökválasztásra

A francia baloldal tegnap tartotta meg a próba-elnökválasztást, s már a választás előtt a külső jelek azt mutatták, hogy Painlevé kerül előtérbe. — Poincaré barátai lanszírozták vezérük elnökségét, de az a Matinben kijelentette, hogy nem lép fel.

A próbaszavazás eredménye az lett, hogy Painlevé háromszázhatvan, Doumergue száznegyvenkilenc szavazatot kapott. Painlevé megválasztása bizonyosra vehető.

Painlevé az egyedüli elnökjelölt

Ujabbban érkezett jelentés szerint Doumergue az elnökválasztási jelöléstől visszalepett s a balpártok egyedüli jelöltje Painlevé maradt.

Millerand ma délelőtt elhagyta az Elysée-t és Versaillesbe költözött.

A Times Millerand visszalépésében a kommunisták győzelmét látja, azt mondva, hogy még a kommunistákra is meglepő volt, hogy a szenátusban váratlan szövetségesre találtak.

Ülést tartott a népszövetség pénzügyi bizottsága

GENF, június 13. A népszövetség pénzügyi bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen Grünberger és Kienböck miniszterek is résztvettek. A bizottság feszült formában megbeszélte a szavatási kérdések egész komplexumát. Megelőzőleg az ellenőrző bizottság ülésezett, s elhatározta, hogy a pénzügyi bizottság munkálatainak befejezéséig elnapolja magát.

Averescu újból előtérben

Lupu dr. a királynál

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, június 13. A tegnapi és a mai nap a politikai kihallgatások napja volt. Tegnap délután, a nemzeti — parasztpárt megalakulása után, Lupu dr. jelent meg a király előtt, s a kihallgatás teljes egy óra hosszat tartott. Lupu dr. ezen a kihallgatáson ismertette a saját és pártja álláspontját egy a belügyi, mint a külpolitikai kérdésekről, egyben pedig részletes jelentést tett a nemzeti és a parasztpártnak tegnap végbement fúziójáról. A kihallgatás részleteiről Lupu minden felvilágosítást megtagadott.

Ma délelőtt Averescu tábornok volt kihallgatáson Öfelsége előtt. Erről a kihallgatásról sem lehet részleteket tudni, politikai körökben azonban megvan a győződés arról, hogy

a mai kihallgatás Averescu kormányrajutásának preludiuma

s a tábornoknak miniszterelnökké való kinevezése már a legközelebbi jövőben várható. Érdekes eseményként pertraktálják politikai körökben, hogy két liberális miniszter egy nemrég Bukarestben járt vidéki nagytelentei politikusknak határozott formában kijelentették, hogy a Bratianu kormány csak akkor távozik helyéről, ha biztosítékokat kap arra nézve, hogy Bratianut a kormányelnökségben Averescu fogja követni.

Ugyanezzel kapcsolatban nem érdektelen feljegyezni azt sem, hogy Averescu mai kihallgatása és az azzal kapcsolatos hírek nem lepték meg a nemzeti parasztpártot, mert itt is számolnak Averescu kormányrajutásával.

Minisztertanács

A kormány tagjai ma délelőtt tíz órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen mindenekelőtt elhatározták, hogy a parlament jelenlegi ülészakát június huszonötéig meghosszabbítják, hogy a kormány javaslatait mind telő alá hozhassák. Kamarai megvitatásra várnak még: a közoktatási reform a községi erők és az igazságügyi reform. Ha szükséges, a kamara naponta két ülést fog tartani. Majd Mardarescu tett jelentést a hadseregben történt kinevezésekről szóló törvényjavaslatról, utána pedig Bratianu Vintila ismertette a pénzügyi helyzetet. Végül Vaitoianu közlekedésügyi miniszter kért felhatalmazást, hogy a tanulók kirándulásairól szükséges vasuti kocsik íránt benyújtott kérvények egy részét visszautasíthassa, mert ha valamennyit teljesítenie kellene, úgy a rendes forgalmat zavarná meg.

Amerika készül az elnökválasztásra

CLEVELAND, jun. 13. A republikánus párt konventje tegnap elkészítette az elnökválasztási hirdetményt. A kiáltvány egyebek között a világ döntőbíráóságának kérdésével, a külpolitikával, a szövetségi adósságokkal és a bevándorlás kérdésével foglalkozik. A szesztilalom ügyében nem foglalt állást. A hirdetménynek a világ döntőbíráóságáról szóló cikkét, amint hírlik, maga Coolidge elnök fogalmazta.

Brassói diákok tanulmányi kirándulása

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, jun. 13. A brassói református felsőkereskedelmi és leányközépiskola 160 növendéke indult június hó 10-én tanárok vezetésével Erdővidék bányáinak, ipartelepeinek, községeinek és természeti szépségeinek megtekintésére. A köpeczi állomáson a román bányarésztársaság ipari vasútja várta a növendékeket, s ez szállította a baróti bánya megtekintésére. Az igazgatóság előzetes figyelme lehetővé tette, hogy a növendékek a földalatti munka gazdag tanulságait megismerhessék. Barót községének megtekintése után az Általános Kereskedelmi Rt. turogyarában tettek a növendékek látogatást, ahonnan kis csomag zamatos turót kaptak izelítől. Innen Olasztelek községbe vezették az utja a gyalogló nagyobb tanulóknak, míg előzetes és jó lelkű baróti meg olaszteleki iskolabarátok áldozatkészsége lehetővé tette, hogy a gyengébb szerveztű tanulók így az összes leány növendékek, kocsival tehessék meg az utat a szálláshelyül kiszemelt Olasztelekre. A krónikásnak száraz tolla elevenebben serceg a papíron, ha arra a páratlan melegségre gondol, mellyel a falubeliek a kirándulókat fogadták, elszállásolták és vendégül látták. Magának a fogadtatásnak külső jelei (virágkapu, iskolásgyermek virágosója, üdvözlő beszédek stb.) őszinte melegség, áldozatos vendégszeretet és szíveség szinte páratlanul álló jelenség a mai ridég és önző korban. A közönség apraja-nagyja, tehetsége és szegénye (van-e itt ilyen?) egyaránt követelte a maga vendégét, akit tejbentvajban fürösztölt, minden jóval ellátott. Olasztelek községének öntudatos jó lelkű, munkás és intelligens népe a maga áldozatos vendégszeretetével, szíves melegségével, nemkülönben maga a jó módra valló község rendezett, tiszta, parkszerűen elhelyezett házaival örökre feledhetetlenül fog élni a vendéglátást élvezők emlékezetében.

Ep ily hálátelgen gondolnak azok a tanulók, akik a szomszédos Vargyas községben nyertek elszállásolást, arra a barátságos fogadtatásra és vendégszeretetre, amelyben ott részesültek. Ezek a jólelkű, szíves, öntudatos emberek versenyezve igyekeztek vendégül látni s hívták meg az ifjúságot s csak azt sajnálták, hogy a vendéglátás ideje olyan rövidre szabott. Másnap 11-én a kora reggeli órákban a társaság egy része gyalog, másika a derék vargyasiak fuvarain indult a történelmi nevezetességű almási barlang és a körötte elterülő fenséges vidék megtekintésére. — Mozgalmas, emlékeztetőre érdemes jelenésekben bővelkedő, szép és fenséges volt ez a természet ölen és üdítően elragadó vidéken eltöltött nap is, ahonnan a jó vargyasiak fuvarai röpitették be a csapatot a modern élet zaklatott forgatagát jelző ágostonfalvi állomásra és a prüszkölő vastítán büszke erővel vitte a kissé fáradt, de jó hangulatú sereget az otthon felé. E tanulmányi kirándulásra a rendező iskola és tanulók sok embernek és intézménynek szívesességét, jóságát vették igénybe s ma nincs is mód e helyen ezeket egyenként felsorolni, de az iskola hálás köszönetének tolmácsolása mellett általánosságban is biztosítja őket, hogy jóságuk és figyelmük, előzetekénységük mely nyomokat véselt az ifjú lelkekbe s cselekedeteik édes emlékként élni fog a hálátel szívekben.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Fekete-ucca 27. sz. alatt**

bádogos és szerelő-műhelyt

nyitottunk, ahol elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat és javításokat a legolcsóbb árák mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Freiberger és Bede
Brassó, Fekete-ucca 27. szám.

Smith főbiztos pénzügyi jelentését a magyar albizottság elé terjesztette

Sikeresen folyik tovább a külföldi kölcsönjegyzés

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, június 13. A külföldi kölcsön elhelyezéséről újabb kedvező jelentések érkeztek. Első sorban az angol pénzügyi piac vezet a kölcsönjegyzésben, azután Svájc, Olaszország, Hollandia és Franciaország. Amerika a kölcsönjegyzésben nem vesz részt. Ennek oka az, hogy az amerikai pénzügyi piac egyelőre igen kedvezőtlen helyzetben van, így a magyar kölcsön jegyzésére ott nincsenek meg a kedvező előfeltételek. Ezért a magyar kormány a kölcsönt nem kívánja Amerikába plasziroztatni.

Genfi távirat szerint Smith Magyarországi főbiztosa pénzügyi jelentését a magyar albizottság elé terjesztette, amelynek felülvizsgálása után a jelentés a népszövetség nyilvános ülése elé kerül.

A büntetőnovella vitája

A nemzetgyűlés igazságügyi bizottságában ma az új büntetőnovella részletes vitájánál a titkos szervezetekről és társaságokról szóló szakaszt tárgyalták.

Rupert Rezső helyesli, hogy a kormány az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről alkotott törvényt hatá-

lyon kívül helyezte. Mégis attól tart, hogy ez a szakasz olyan szabad kezét biztosít a kormánynak, amellyel még a jóindulatú mozgalmakat is lehetetlenné teheti.

Farkas Tibor szükségesnek tartja ezt a szakaszt, mert a jobboldali és baloldali titkos mozgalmakkal szemben állást foglal.

Rassay Károly szintén szükségesnek tartja a törvényjavaslat e fontos szakaszát. Kívánja továbbá, hogy azokat, akik titkos társaságokban részt vesznek, politikai joguk felfüggesztésével is büntessék.

Hebelt Ede szocialista képviselő szerint a javaslat elsősorban a szervezkedések ellen irányul. Szólt a kommunista szervezkedésekről is. Az a véleménye, hogy a kommunisták inkább fanatikus mint rossz emberek.

Több felszólalás után az igazságügyminiszter csatlakozik Rassay felfogásához. Nem fogadja el Vázsonyinak azt az indítványát, hogy csak anna titkos szervezetek ellen lehessen eljárni, amelyek esküt vagy fogadalmat követelnek tagjaiktól. Mert ő elképzel olyan titkos szervezkedést, amely nem követel esküt és mégis veszélyes. A bizottság az eredeti szakaszt elfogadta.

Albániában véget ért a harc

A forradalmárok teljes győzelmet arattak — Albánia királyság lesz

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BRASSÓ, jun. 13. Albániában elcsendesült a harci zaj. A polgárháború, amely heteken át lázban tartotta a balkáni diplomataikat, a forradalmárok diadalával véget ért. A kormányellenes nacionalista lázadók csapataikkal végigszántották Albánországot egész területét, a kormányt utolsó menedékhelyéről, Durazzóból is kiűzték s kényszerítették, hogy külföldre meneküljön. Az ország e pillanatban a felkelőkben megmentőit látja, ujjong, diadalmaskodik Albánia a lázadások, a forradalmak házája, ahol a megunt kormányt, amely polgárháborúval került uralomra, újabb lázadás, újabb polgárháború kergeti el helyéről. Egy vigasztaló a helyzetben s ez az, hogy a forradalmárok az eddigi tanácskormányforma helyett a királyságot akarják inaugurálni. Remélhető, hogy így talán majd helyreáll a rend; mert Albániának végre nyugalomra van szüksége, s ezt a királyság meg tudja teremteni. Érdekes körülmény, hogy a mai táviratok már Tiránából érkeztek, míg az eddigi eseményekről szóló tudósítások csak kerülő úton, Belgrádon keresztül jutottak el hozzánk.

Egy magyar kivándorló jajkiáltása Braziliából

Ne vándoroljon senki Délamerikába

BRASSÓ, június 13. Már sokat irunk a Braziliában kivándorolt emberek helyzetéről. A nyomorba jutott emberek százszor is megbánták, hogy lelkiismeretlen ügynökök csábításának engedve vándorbotot vettek a kezükbe. Egy Braziliába kivándorolt magyar most levelet küldött haza, amelyben beszámol átélte szenvedéseiről és mindenkit óv, hogy könnyelműen Braziliába vándoroljon ki. A levél minden naivitása mellett is igen érdekes, így szól:

San Paulo, 1924. máj. 5.

Tudatom, hogy március 12-én érkeztem Rio de Janeiroba. Sajnos, már is nagyon megbántam, hogy kijöttem, mert itt nincsen olyan talaj, hogy meg takarítson az ember magának egy kis pénzt, mert amíg a portugál nyelvet nem tudja, addig éhezni kell és nehezen lehet munkát kapni. Mikor már némi leg tudja a nyelvet, akkor annyit tud keresni, hogy szerényen meg tud élni, de csak olyan, akinek valami mestersege van.

Rio de Janeiroba érkezve nyolc napig otthonról kölcsönkért pénzről éltem. Megismerkedtem egy földimel, a kinek pénzbevéltő üzlete van s megkértem, hogy valami keresetbe juttasson, ő azt felelte, hogy nem tudom a nyelvet, de azért másnapra adott foglalkozást, és pedig a hajókikötőbe száz rek-

lámcédulát kiosztani és aztán az uccán elfogni az utasokat és akik beakarják váltani a pénzt, odavezetni, amit én nagy sikerrel meg is tettem. Este kaptam tőle 10 milrészt, azt is olyan adakozó módon adta nekem, de én annak is örültem. Megint hat napig nem volt kereset, hetedik nap már csak öt milrészt kerestem.

En minden áldott nap vettem itt újságot és olyan, aki tudta olvasni, leírtam a címet, ahol munkásokat kerestek, följajánlottam magamat házi-szolgának, de nyelvtudás nélkül nem vettek fel.

Több magyarral és európaival találkoztam. Egyesek el vannak helyezve, egyesek pedig már hónapok óta nem kapnak foglalkozást. Azt is mondták, hogy 550 km-re van egy város, San Paulónak hívják, sokkal jobb a klímája és ott kb. 15.000 magyar él és ott inkább lehet valamire jutni. En el is utaztam San Pauloba, ami a klímát illeti, majdnem olyan, mint az európai klíma, csak itt is sok európai munka nélkül van. Harmadnapra már kaptam állást a Rest. Carltonban, mint mosogató, 100 mil kaptam egy hónapra, ahol két napig voltam, de a kezem megdagadt a munkától s nem tudtam dolgozni s így aztán kiléptem.

Itt van egy ismerősöm, kereskedő,

aki nekem adott árut és az uccán ártam. Az én portugál tudásom még mindig nagyon gyöngé, de a keresetem olyan, hogy meg tudok élni belőle.

E levelemmel csak azért fordulok t. Szerkesztőséghez, ha volna oly szíves a kivándorlást lázt lehűteni és akinek nem kell kijönni, az ne jöjjön ki

Es ha lehetne közbenjárni, hogy mi, akik teljesen ártatlanok vagyunk, kik nem gyilkoltunk és nem raboltunk, hogy olcsóbb hajójeggyel tudjunk hazamenni, mert itt olyanok is vannak, akiknek nincs betevő falatjuk és a na, ami rajtuk van, az is rossz, annyira van rongyolva.

Nagyon kérem, volna oly szíves ezen levelemet nyilvánossá tenni, hogy a kivándorlók megismerhessék a helyzetet.

(*) Eget ostromló reklámot érdeme a „Két lélek“ című film, melyben Esterházy Ágnes grófnő játszik a Modern mozgóban.

Ellopták az erdélyi telefonvonalat

A Bánságból sokasem lehetett Bukaresttel beszélni

TEMESVÁR, június 13. A postal viszonyok nálunk sehohsem rózsásak, de annyira elzárt városa tán nincs az országnak, mint amilyen a Bánság százezernyi lakóssal rendelkező metropolisza, Temesvár. Hiszen ha mást nem is említenénk, csak azt, hogy öt év óta nem tudtak még Temesvár és a főváros között telefonösszeköttetést létesíteni, máris eléggé vázoltuk azt a mostohaságot, amellyel a posta kezel bennünket. Pedig nemcsak, hogy százezer főre rug már magának a városnak is a lakóssága, de előrangban kifejtett ipara és kereskedelme van a Bánságnak, s hogy a kereskedelmi élet korlátozva van bizonyos fokig a posta viszonyok mellett, az nem szorul külön magyarázatra. A postai vezérigazgatóság egyáltalán nem hajlandó beruházásokat eszközölni oly célból, hogy ha nem is nivóssa, de legalább tűrhetővé tegye a postai belforgalmat. És még a meglévő berendezéseket sem tartja karban úgy, ahogyan kellene és ahogyan lehetne.

Temesvárról például nemrég két héten keresztül nem lehetett Oravicával beszélni.

De az erdélyi vonalat megkapni sem olyan könnyű dolog ám. Tudósítást telefonon leadhatni Brassóba meg egyenesen szerencse: mert hiszen minden esetben is közbeléphetne Gyulafehérvárral azzal, hogy neki van szüksége a vonalra és egyszerűen nem hajlandó azt Temesvárnak átengedni.

Vagy, két hét óta azonban nincs is szükség arra, hogy Temesvár és Gyulafehérvár között viszály támadjon a brassói vonalért. Temesvárról már hosszú napok óta nem lehet Erdellyel beszélni. Röviden jeleztük már, hogy mi ennek az oka nem más, minthogy ismeretlen tettesek lopják a vezetéket.

Két hónap alatt tíz esetben fordult ilyen lopás elő. Kétszáz, háromszáz, sőt ötszáz méternyi hosszúságban szedik le ezek az ismeretlen tettesek a telefonvezetéket, talán éppen ott, ahol előző nap befejezte a műszaki osztály, a javítási munkát. Mert valóságos szifzfuszi munkát kell itt végezni, ma megcsinálják a vonalat holnap leszedi a vezetéket az ismeretlen tettesek. És főként a brassói vonalat bántják, mert ez szól a legnagyobb távolságra s ennél fogva a legerősebb s így legdrágább rézdrótból is készült.

S az az érdekes, hogy a csendőrség, habár már rendszeres őrzéskor van minnek éjjente végig a vonalon, Arad és Ujrad, valamint Arad és Radna között sehogyan nem jut a tettesek nyomára, sőt a csendőrök orra előtt lopják el a telefonvezetéket.

**SZÖNYEGEK
BUTORSZÖVETEK
FÜGGÖNYÖK
HENCERTAKARÓK
ASZTAL és ÁGYTAKARÓK
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!
OLCSÓ ÁRAK!**

ORENDI. Tsa.
SZÖNYEGHÁZ.
KAPU-UGCA 60.

Telefon 340. 2006 Telefon 340.

Két magyar diák kálváriája

Drákói itélet alvó tanuk vallomása alapján

A Brassói Lapok munkatársától.

DEVA, június 13. Az az elkeseredett harc, amelyet a csatolt területek magyarsága iskoláinak fenntartása érdekében folytat, nap-nap után új áldozatokat szed. Ma itt, holnap ott zárnak be magyar iskolákat különböző ürügyek alatt és a megélhetés ezer gondjait is felülmulja a magyar szülők azon gondolja, hogy miképpen neveljék gyermekeiket? A korlátozó rendeletek főmkelege arra kényszeríti a szülőket, hogy gyermekeiket román iskolákba járassák. Minden pedagógus tisztában van azzal, hogy a nem anyanyelven való tanulás nagy nehézségekbe ütközik. Vannak azonban ezen kívül olyan nehézségek is, amelyeket a tanulók egyáltalában nem küzdhetnek le. Klasszikus példája ennek a következő eset.

A devai főreáliskola e napokban kirándulást rendezett Torda-aranyos-vár megyébe. A diákok különböző csoportokban indultak el hazulról. Egy öt tagú csoport erőltetett menetben érkezett előre. Ebben a csoportban volt Gál Ferenc és Ligeti Béla, előbbi a devai Takarékpénztár igazgatójának, utóbbi a lupényi bánya főfelügyelőjének a fia. Megérkezve Vidra községbe, egy ház előtt letelepedve találták már néhány iskolatársukat, akik közül az egyik felhívta az érkezők figyelmét arra, hogy ebben a házban lakott volt Avram Janu. Gál Ferenc és Ligeti Béla erre kíváncsi megnézték a házat és tovább mentek.

A kirándulásban résztvevő diákok közül néhányan feljelentették a két nyolcadosztályos tanulót az intézet igazgatójánál, előadva, hogy Ligeti Béla, akkor, mikor figyelmét e házra felhívták, azt mondta volna, hogy őt az nem érdekli és Gál erre helybenhagyó mozdulatot tett volna. A vizsgálat során őt tanulót hallgattak ki. Kettő azt vallotta, hogy ők az inkriminált esetben jelen voltak de semmi ilyen kijelentést nem hallottak, három diák pedig igazolta a vádat. Az ellentétes vallomásoknak az adja meg az érdekességet, hogy a két mentő tanu vallomása szerint a terhelő három tanu nem is hallhatott semmit, mert akkor aludtak.

Június hó 12-én tartotta meg a tanári kar az iskolafelügyelő bizottsággal együttes konferenciáját és hirdette ki az ítéletet, amely szerint Gál Ferenc és Ligeti Béla Románia összes iskoláiból örökre kitiltatnak és eltiltatnak attól is, hogy valaha román egyetemre látogathassanak!

Az esethez kommentárt nem fűzünk. Annál kevésbbé, mivel e szigorú határozat még miniszteri jóváhagyást is igényel és így az ügy még nem tekintendő befejezettnek.

Zsák Zsineg
HAVAS DEZSŐ
TIMIȘOARA 8878 **Kötél**

Nagy vállalat, a szpozícióképes, könyvelésben és összes irodai teendőkben alapos jártassággal bíró

iroda főnököt

keres.
Részletes, kellőképpen felszerelt ajánlatok „Adminisztrátor” jellegűre a kiadóba kéretnek.

0515

Ujból viharos ülés volt a kamarában

Bírálják Vaitoianu aradi gazdálkodását

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, július 13. A kamara tegnapi ülésén újból egy kis vihar volt. A napirend előtti felszólalások során Marseu Jassu képviselő emelkedett az alsóra, s azzal kezdte beszédét, hogy Aradot és környékét anarchiába süllyesztették. Ennek a megnyitónak — mondotta Marseu — Vaitoianu miniszter a politikai vezére, aki lehetővé tette azt, hogy Arad ma adminisztrációs tekintetben egy török pasalikhoz hasonlít, ahol fényes nappal működhetnek a zsebtolvajok, Marseu erre a kijelentésre az ellenzék tapsban tör ki, míg a többség hangosan tiltakozik. Az elnök felszólítja Marseut, hogy vonja vissza szavait, de Marseu nem tesz eleget a felhívásnak, mire a teremben tumultus keletkezett.

Marseu tovább beszél. Elmondja, hogy Vaitoianu egy uszályhordozóját, Georgescu prefektet Arad megyébe küldte, ahol az teljhatalommal intézi Vaitoianu ügyeit. Ez a Georgescu most Vaitoianu nevében a volt osztrák-magyar trónörökös, Ferenc Ferdinánd birtokán egy intézkedik, úgy jár-kezel, mintha a sajátja volna.

Erre a kijelentésre újabb zugás keletkezik, Marseu azonban tovább beszél az arad megyei közigazgatás fejének visszaéléseiről, s végül kijelenti, ha bárki a liberális képviselők és szenátos

rok közül meg tudja cáfolni az általa felhozott tényeket, úgy mindent visszavon.

Vaitoianu erre felugrik és a következőket mondja:

— A képviselő ur azért haragudott meg reám, s azért beszél így az aradi állapotokról, mert egy erdőterületet a parasztok között osztattam szét, s nem adtam oda kitermelésre az „Agrária” társaságnak.

A miniszternek ezekre a szavaira újból óriási vihar tört ki. A többség szakadatlanul tapsol, az ellenzék tiltakozik, Marseu és Vaitoianu között szóváltás folyik, a nagy zajban azonban mitsem lehet hallani. A szóváltásba Buzdugan parasztpárti képviselő is belevegyül, aminek az a következménye, hogy az elnök rendreutasítja. A tumultus, a zaj nem szűnik. Buzdugan igen hangos, mire az elnök újból rendreutasítja.

Madgearu Vaitoianu felé kiált:

— Megsértette Buzdugant!

A vihar folyton erősödik, senkinek a szavát sem lehet érteni, Madgearu és Vaitoianu között heves szóvita folyik, amely csak nehezen esendesül le. Végül nyugalom száll a teremre, anélkül, hogy a kölcsönösen röpködő sértéseket kimagyarázták volna. Jött a napirend. Interpellációk. Érdektelenek.

A csíksomlyói véres bucsu

Ittas csendőrök hatvan ártatlan embert vertek össze

A Brassói Lapok tudósítójától.

CSIKSZEREDA, június 13. A vallásos áhitat és kegyelet ünnepi aktusát és hangulatát felháborító brutalitással profanizálta néhány magáról megelégedett csendőr.

Pünkösd ünnepén, minden esztendő buzgó hagyománya szerint tartották meg ezúttal is a csíksomlyói bucsut. Több mint negyvenezer hívő, az ország minden részéből, még a regátból is összegyűlt a kegyhelyen. Régebben az volt a szokás, hogy a rend fenntartására 50—60 csendőrt vonultatnak ki, de ezúttal Bíró Benedek ferencrendi szerzetes és három társa felelősséget vállaltak, hogy semmi rendzavarás nem fog történni, s szükségtelen nagyobb számú csendőrség kivezénylése.

Igy is történt. A bucsu ártatlansága, a körmenet, az óriási tömeg elhelyezkedése és magatartása példás rendben és nyugalomban nyilvánult meg. Seholy semmi bántó, zavaró momentum.

A délután folyamán az a három csendőr, aki mégis inkább hivatali formáságból vett részt a vallásos ünnepségen, betért egy kocsmába és ott egész késő estig ittak, s alaposan lerészegedtek. Ebben az állapotban, amilyenben azonban csendőröknek jutniuk nem szabad, véres és megdöbbentő emléket állítottak a csíksomlyói bucsunak.

A részeg csendőrök maguk közt kiadták a jelszót, hogy:

este kilenc órán túl senki emberfiának az utcán lennie már nem szabad, s akit ott találunk, azzal mint rendzavaróval kell elbánni.

Képzelték, hogy egy ilyen rendelkezés negyvenezer ember számára, akiknek nagy része idegen a városban, s akiknek egy része, nem jutván szálláshoz, a szabad ég alatt készült meghalni, micsoda terrort és kényszert jelentett!

A csendőrök azonban nem ismertek tréfát, s akit az utcán előtaláltak,

azt puskatussal és bíchcsökkel össze-vissza verték.

Többek között véresre vertek egy 72 éves öreg embert is, aki a bucsu körmenetéből a hős ég és fáradság miatt kidőlt és nemcsak háza, de még tovább sem tudott menni.

Vancsa Mihály, csíkszeredai szabósegéd az esti órákban a somlyói forráshoz ment borvizért.

A csendőrök szó nélkül neki támadtak és összeverték, arcát, hátát,

fejét tizenhat sebbel borították el, s az egyik csendőr a kardjával a lábába is beleszurt.

Egy Turc Juon nevű csíkszeredai közsörüs, román ember felesége este tíz óra után Csíksomlyóra ment az urához, aki ott sátorban a bucsusok számára dolgozott. A csendőrök az aszszonyt feltartóztatták és előbb erkölcsellen ajánlatot tettek neki, s miután visszautastotta őket,

puskatussal őt is elverték, annyira, hogy fájdalomában összeesett.

Turc, meghallván, hogy feleségét inzultálták, a helyszínerre sietett és kérdőre vonta a csendőröket gyalázatos tetteik miatt. Mikor pedig ezek őt is megakarták támadni, az egyik csendőrt úgy vágta fejbe, hogy ez a földre bukott.

Több regátbeli kereskedő, akik szintén a somlyói bucsura jöttek, felháborodással tiltakoztak a csendőrök brutalitása ellen, melynek anny ártatlan ember lett az áldozata. De ez ép oly keveset használt, mint Ilia Radu csíkszeredai román ember figyelmeztetése, hogy a csendőrök e magatartása nagy szégyenére és kárára van a román becsületnek.

Körülbelül hatvan embert vertek össze, mindenok nélkül, többek közt egy magatehetetlen öreg koldus is.

Turc Juon közsörüs azonnal feljelentést tett a csíkszeredai csendőrségnél, azonban a csendőrség parancsnoka, egy főhadnagy, ezzel a kijelentéssel elintéztetnek a szégyenteljes esetet.

— Nem dughatom zsebre a csendőreimet, mit tudom én mit csinálnak a bucsun.

Erre Turc kijelentette, ha nem kap elégtételt a hatóságoktól, majd maga szerzi azt meg. Egyébként ma orvosi látogatásokkal felszerelve Kolozsvárra utazott, ahol a dandárparancsnokságnál is feljelentést tett, feleségét pedig gyógykezelés céljából egyik szanatóriumban helyezte el.

Puha- és keményfa
szakmában, erdőkezelésben, irodai teendőkben jártas, 24 éves, nőtlen fiatalember állást keres.
Cím 9580 sz. alatt a kiadóhivatalban.

HIREK

Június 15.

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra, Kérjük azokat, a kiknek előfizetése ezen a napon lejár, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta késedelmes kézbesítése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre	600 lej
Félévre	320 lej
Negyedévre	170 lej
Egy hónapra	60 lej

Tisztelettel:

A Brassói Lapok kiadóhivatala.

— (Uj ügyész a brassói törvényszéknél.) Constantinescu György, ilfovi helyettes ügyész a brassói törvényszékhez ügyészszé nevezték ki.

— (Francia tudósok Székelyudvarhelyen.) Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: Egy francia geológusokból és egyetemi tanárokból álló társaság tagjai, akik 1920 óta végzik mérési tanulmányokat Romániában, több kiváló román tudós társaságában Székelyudvarhelyre érkezett, ott, valamint a környéken hegy- és vízrajzi megfigyeléseket eszközöltek. A társaság nevesebb tagjai voltak Le Marten, Prof. Mrazek és Jean St. Paul, akiket Mehedinți volt miniszter kalauzolt útjukban. A tizenkét fős álló tudományos expedíció három napig időzött Udvarhely megyében.

(A Brassói Magyar Dalárda diszközgyűlés e.) A Brassói Magyar Dalárda fennállásának hatvanéves fordulatát ünnepeli június 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a kat. főgimnázium tornacsarnokában tartandó diszközgyűlés keretében. A diszközgyűlés műsora: 1. Jelige. Éneklő a férfiak. 2. Előki meggyitott mond Szabó Béni a lelköl. 3. „Hallgasson el a fűmle”. (Abrányi Kornél.) Éneklő a férfiak. 4. Ünnepi beszédet tart Szemlér Ferenc elnök. 5. Jubileumi dal. Szövegét írta Szemlér Ferenc, zenéjét dr. Szemethy Géza. Éneklő a vegyeskar. 6. A dalárda hatvanéves történetét ismerteti Puskás Gerő titkár. 7. „A dal hatalma”. Írta Farcady Sándor, szavaltja Kádár Regina. 8. „Nálam neked”. Tompa Mihály szövegére zenéjét írta dr. Szemethy Géza. Előadja a férfiak.

— (Nem osztatják fel a kolozsvári igazságügyi államtitkárságot.) Kolozsvárról jelentik: A parlamentben néhány nappal ezelőtt Florescu volt igazságügyi miniszter meginterpellálta Marzescu igazságügyi minisztert az erdélyi igazságügyi államtitkárság feloszlására vonatkozólag. Ennek az interpellációnak eredményeképp Marzescu értesítette Popp igazságügyi államtitkárát, hogy az erdélyi államtitkárságot tovább is fenntartja, s a feloszlására vonatkozó rendeletet visszavonja.

— (Református istentisztelet.) június 15-én — vasárnap — délelőtt a Brassói Magyar Dalárda jubileumi ünnepélyére és a Cizmádia Társulat jótékony célú majálisára tekintettel a rendesnél korábban fél 10 órakor kezdődik. Templomozás után azonnal presbiteri ülés lesz, melynek végeztével délelőtt 11 órakor az egyháztanácsosok testületileg vesznek részt a dalárda jubileumán. Istentisztelet előtt délelőtt 9 órakor az 1923 és 1924 évből konfirmáltaknak lesz közös tanácskozásuk.

— (Törvényszék Fogarason. Bukarestből jelentik: A bírói szervezet egységesítéséről szóló törvényjavaslatot a kamara szerdai ülésén megszavazták. A megszavazott törvényjavaslat a fogarasi törvényszék felállításáról is rendelkezik.

— (Tizenöt ezren kérték Temesváron állampolgárságukat.) Az állampolgárság iránti deklarációk beadása, habár az első kitűzött terminus lejárt, még egyre tart Temesváron. Eddig tizenöt ezer családapa vagy nagykorú egyén nyújtotta be deklarációját. Közben az igazolás is kezdetét vette, a jegyzék betekintését ki lesz lügszelve. Azok, akiket elutasítanak, indokolással ellátott határozatot kapnak, melynek alapján a táblához, végső esetben a semminőzőkhez fellebbezhetnek.

(*) Nincs olyan lélek Brassóban, akit a „Két lélek” című film ne érdekelne. A főszerepben: Eszterházy Agnes grófnő. Június 15-én, 16-án és 17-én a Modern Mozgóban.

— (Kereskedelmi vállalkozás) alakítják a magyar vasutakat.) Budapestről jelentik: Az államvasutakat július elsejétől önálló kereskedelmi vállalkozásá alakítják át és bejegyzett cégé lesz. Az államvasutak adminisztrációját egyszerűsítik és ugyanakkor éllebe fognak lépni az aranytarifák.

— (Bírói előléptetés) A Monitorul Oficial június 12. száma az alábbi bírói előléptetéseket közli: Teodoru Constantin brassói törvényszéki bírót a VI. fiz. oszt. III. fokozatából ugyanazon fizetési osztály II. fokozatába; Déry Pál, Bene Sándor szatmári törvényszéki, Zakariás Kristóf, Tana Gyula sepsiszentgyörgyi törvényszéki, Sillber Ignác ujaradi, Pitner Árpád szentágotai, Jakabfy Béla édesdi, Székely Ferenc erdődi, Bodoky Zoltán, Erdősi Elemér nagykarolyi, Jovian Jenő topánfalvi, Szász István szilágycsehi, Lőrinczi Gyula kisjenői, Zsakó András köhalmi, Kelemen Kálmán székelykereszturi, Szabó István dési, Klein Emil dettai, Florian Gergely szamosújvári, Sutek István dörbői, Karda Béla gergyószentmiklósi, Vitélyos Gábor erzsébetvárosi, Asbey Racs Antal nagyllondai, Gazda Ödön zsilbói, Binder Rudolf medgyesi, Rusu Dávid mocsai, Kiss Vilmos nádlaki, Persz Ferenc Nagyváradi városi, Pop Kornél pécskai, Mayer István tomesrékási, Petrás Lajos szászrégeni, Halasi András nagyszalontai, Vornes Hugó sanmartini (Kisküküllő m.) és Ancean Valér szilágycsehi járásbírókat a VIII. fizetési osztály III. fokozatából a VII. fizetési osztály II. fokozatába; Kleman István lugosi, Kisfaludy Ferenc temesvári törvényszéki, Prelnesberger Géza nagysinkai, Dittler Lipót halmi, Felser Béla csikszeredai, Kiss Jenő nagyszentmiklósi, Lacheta Béla szinérváraljai, Botos József kézdívárshelyi járásbírókat a VIII. fizetési osztály I. fokozatából a VII. fizetési osztály II. fokozatába és Tódor János csikszeredai járásbírókat a VII. fizetési osztály II. fokozatából a VII. fizetési osztály II. fokozatába léptették elő.

— (Magyar műkedvelői előadás Balázsfalván.) Balázsfalváról írja munkatársunk: A református felekezeti iskola bezárása szükségképpen maga után vonván a magyar kaszinó épületében elhelyezett iskolai helyiség feladását, megszűnt annak a lehetősége, hogy a magyar kultúra szolgálata az iskola égisze alatt nyerhessen teljesítést. A faj és anyanyelv szeretete azonban keresett és talált utat-módot arra, hogy a balázsfalvi magyarság a magyar kultúra oltárán áldozhasson. A szép és nemesért hevülő ifjuság műkedvelő gárájává tömörült és június havában egymásután kétszer adta elő a legfényesebb erkölcsi és anyagi sikerrel »Az ig-mándi kispap« című hatásos népszínművet. A tízenyolc szereplő mindenike igyekezete és tudása teljességével járult az előadások sikeréhez. A rendezés nagy munkáját elismerésre méltóan Vesnás Sándor ref. kántortanító és Pataki György presbiter végezték. A szereplők közül különösebben kiemelkedtek a Fogarasi leányok, Székely Lujza, Pataki Györgyné, Menekes Adorján, Boesker Lajos és Kelemen Antal. A két előadás szép jövedelme a ref. egyház javára fordított.

Tükröletes szabású ragánok csak NEUMANN-nál — (Lukács László betörő elfogatása.) Lukács Jánosnak, a nagystílű gonosztevőnek kézrekerítéséről megírt cikkünkre vonatkozólag Vancea Miklós közműves, volt rendőrségi detektív felkért annak közlésére, hogy ő Lukács Jánossal, a rendőrségnél ismerkedett meg. Továbbá azt is leszögezi Vancea Miklós, hogy a menekülő Lukács Jánosra ő lött háromszor.

— (Öngyilkos bélyegkereskedő.) Bécsből táviratozzák: Dorfinger híres bécsi bélyegkereskedő öngyilkos lett, mert bélyeghamisításra reájöttek.

W. & G. SCHUL RUHAI
A LEGSZEBBEK,
A LEGJOBBAK,
A LEGERŐSEBBEK!

Képzőművészet az Orientben.) Régen volt képzőművészetnek olyan nagy sikere Brassóban, mint az Orient hírlapirodában kiállított nemzetközi festőművészek együttes tárlatának. A brassói műértők nagy számban keresik fel a kiállítást és szépen vásárolnak is, mert a művészek olyas kedvező árakat szabtak, hogy maga ellen vét az, aki ezt az alkalmat nem használja ki. A képzőművészet csak keddig maradt nyitva.

— (Sorra perlik a kincstári plébániák az államot.) Temesvárról jelenti tudósítónk: Részletesen beszámoltunk annak idején arról a pörrel, amelyet a Temesvárral szomszédos Szabadfalva és Szakálháza katolikus plébániái indítottak a kincstár, mint a kötelezettségéről megfeledezett kegyuruk ellen. Az utódállamok átvették a kincstári kegyuri birtokokat, de a kincstári plébániák karbantartásáról nem gondoskodnak és a plébánosok járandóságait sem folyósítják. A plébánialak és a templom a legtöbb helyen szomorú állapotban van, karbantartásuk már a háborús idők nehéz viszonyai közben is abban maradt. A plébánosok 1920. óta egy bánt sem kaptak. A pör annak idején megindult a központi főszolgabírósnál. Fennálló miniszteri rendelet alapján, amelyek ilyen természetű pörök sürgős elintézését írják elő, reményteljesen várták az illető plébánosok a pör elintézését. Külön hangsúlyozunk sem kell azonban, hogy az elintézés még máig sem történt meg. Hogy azonban legalább egy ilyen, elvi jelentőségű, ítéletet provokáljanak, más kincstári plébánosok is megindították a pert az állam ellen. Legutóbb Kisbecskerek, Ujbessenyő és Szentandrás bányászi községek plébánosai adták be a keresetet a központi főszolgabírósnál.

— (A mezőszabédigazdanap) Marosvásárhelyről jelenti: Mezőszabéd szinmagyar község gazdatiszadalmi ki-válón sikerült gazdanapot tartott alkalmi kiállítással és kaszálóversennyel kapcsolatosan. A község gazdaközössége a vidéket is meghívta az ünnepélyre, s így a szomszédos Mezőruca román gazdái is résztvettek azon. Pap Todor román földműves a mezőrucai küldöttség vezetője, lelkesülten jelentette ki, hogy a mezőszabédi hegynek nem szabad tovább is elválasztania a románt a magyartól. Kérte a magyar gazdákat és a földműveseket, hogy vonják be a tömörülő mozgalmakba a románságot is. Együtt a marostordamegyei magyar földművelő szövetség központi képviselőjét felkérte, hogy szervezze meg a gazdaszövetséget Mezőruca községben is.

(*) A Modern Mozgó júniusi műsora szenzációt keltő.

— (Érettségizett villamoskalauzok Budapestén.) Budapestről jelenti: Az Est szerint a villamosvasutnál huszonhét érettségizett embert vettek föl kalauznak. Közöttük van egy törvényszéki bíró is. Ezek az alkalmazottak később valószínűleg bekerülnek a villamosvasut tisztviselői státuszba.

— (Konstancában egy cseh diák holt testét találták meg.) Konstancából jelenti: A tengerpart mellett fekvő szállótertek egyikében most találták meg Frenk Dániel prágai diák holttestét. A fején hatalmas seb tátong, s minden jel arra mutat, hogy meggyilkolták. A diák podgyászát, a mely eltűnése napján a kezében volt, már két hónappal ezelőtt a szállótertek mellett húzódó sáncban találták meg.

— (Két és fél milliót sikkasztott Condescu.) Kolozsvárról jelenti: A CFR. jogügyi bizottsága befejezte a Condescu-féle milliós panama ügyében a vizsgálatot, amelynek során a sikkasztó tisztviselőnek újabb visszaéléseire jöttek rá. Az ujonnan felfedezett okirathamisítások jelentékenyen megnövelték az elsikkasztott pénzek összegét. Megállapították ugyanis, hogy Condescu a vasuti tanonciskola bérkövetelését arra az időre is felvette, mikor az iskola szünetelt és a tanulók vakáción voltak. Ezenkívül több nagyobb összeget hamis aláírások segítségével elsikkasztott, miáltal újabb hatszázezer lej hiány mutatkozik. Összesen tehát a jogtalanul elkezdett pénz 2 millió háromszázezer lejt tesz ki. A törvényszék is nemskára befejezi ennek a szenzációs bűnügynek a vizsgálatát, s így a Condescu-panama tárgyalására mielőbb sor kerül.

— (A Gojdu liceum tanárai vizsgáztatják a nagyváradi zsidóliceum tanulóit.) Nagyváradról jelenti: A nagyváradi zsidóliceum nyilvánossági jogát, amint azt már jelentettük, a miniszter még december hónapban megvonta. Ebben az ügyben a nagyváradi zsidó hitközség és Szilas Izidor liceumi igazgató hiába járt közben, a miniszter az eredeti rendeletet nem vont vissza. Mivel az évszáz vizsgák közelednek, munkatársunk kérdést intézett az ügyben Gocan Simon tankerületi főigazgatóhoz, aki ma érkezett vissza Bukarestből. A főigazgató kijelentette, hogy a zsidó liceum növendékeit a Gojdu-liceum tanárai fogják vizsgáztatni a szokásos vizsgadíjak lefizetése mellett. E hó huszonkettődikén Angelescu közoktatásügyi miniszter Nagyváradra érkezik a Gojdu liceum tanmenetének megvizsgálására s akkor valószínűleg a zsidó liceum nyilvánossági jogának ügyét is véglegesen rendezni fogja.

— (Sikkasztó községi jegyző.) Nagyváradról jelenti: Kain Rudolf beznelyi községi jegyző harmincezer lej hivatalos pénzt sikkasztott el. Solyom Kálmán dr. vizsgálóbíró a jegyzőt kihallgatása után ma letartóztatta.

— (Rablótámadás az országúton.) Kolozsvárról jelenti: Nehány nappal ezelőtt a szamosfalvi országúton Geraszim Kálmán gazdálkodót, aki Kolozsvárról haza gyalogolt, két bottal felfegyverkezett ember megtámadta, agyba-főbe verte s azután kirabolta. A félholtra vert gazdálkodótól kétezer lejt vettek el. Geraszim Kálmán panaszaára a csendőrség a két utonállót Luka György és Luka Sándor szamosfalvi gazdálkodók személyében letartóztatta, s bekísérte őket a kolozsvári ügyészséghez.

— (Mészár a magyarországi bányászsztrájk.) Budapestről jelenti: A szénbányamunkások kiküldöttjei elfogadták a bányavállalatok százhetven százalékos drágasági pótlékát. Tatabányán ma megkezdődik a munkát. Salgótarjánban délután szűnt meg a sztrájk. A borsodi és pécsi bányákban holnap reggel állnak munkába a bányászok.

(*) Az unitáriusnőegylet első gyűlését a majálisról június 15-én, vasárnap délután öt órakor tartja a ref. szeretetházban. Ugyanakkor évi közgyűlés is lesz, melyre az egylet tagjait ezúton hívja meg az elnökség.

— (Husz éves találkozó Brassóban.) A felső kereskedelmi iskola 1904-ben érettségizett növendékei június 28-án délelőtt tíz órakor az Iparegylet (Gewerbeverein) termében tartják 20 éves találkozó-jukat, melyre a rendezőség a kollégákat ezennel meghívja.

(*) Elvesztett. Június 1-én elvesztettem Parajd községben katonai igazolványom. Becsületes megtaláló adja le a Brassói Lapok kiadóhivatalában, ahol illő jutalomban részesül.

(*) A román Eforia nyári szodája június 13-án, pénteken megnyílt.

MODERN MOZGÓ

Ma szombaton kerül utóljára vetítésre »Az anya« (Régi fészek.) A film nem monumentális film, szerény ibolya a délszaki pompás virágok között, de szép és illatos, nem volt olyan ember ha köből is volt a szíve, hogy ne sirt volna. Vasárnap ismét nagy és szenzációs képpel lép elő a Modern Mozgó. »Két lélek« a címe Richárd Voss híres regénye után készült, a világ minden nagy mozgósínházában óriási sikert aratott. Bukarestben hónapokon át játszották, sőt amire nem volt példa még a királyi udvarnál kétszer is kérték előadásra. Öfelségűek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a filmről. A főszerepet Eszterházy Ágnes grófnő játssza.

(*) Ha Rouma kinozza, használja azonnal Pöstyén csodás iszapját, mely a leghatásosabb gyógyító eszköz. A világhírű Thermania Palace fürdőszállóban már napi 65 cseh koronától feljebb kapható teljes penzio. Felvilágosításra telefonon is: Krafft és Herberth drogeria, Brassó, Buzasor 9., Telefon 219. ahol eredeti póstyéni iszapkocka is kapható házikurára.

Az Osztrák-Magyar Bank épületeinek átvétele. Az volt osztrák-magyar bank felszámoló bizottságával a román kormány megbízottja olyan megállapodást kötött, amelynek értelmében a román állam a mai területén található osztrák-magyar bank épületeket 25 millió aranykorona értékben veszi át; ezeknek az épületeknek teljes értéke 18 millió korona — Az egyezmény a saint-germaini béke szerződés 206 és a trianoni szerződés 189 §-a alapján jött létre.

(*) A Brassói Csizmadiai Betegsegélyező és Temetkezési Egylet 1924 június 15-én (vasárnap), kedvetlenül idő esetén a következő vasárnap, június 22-én, a kis Honterus-téren, a betegsegélyező és temetkezési alapja javára világpostával egybekötött jótékony célú majális rendez. Lesz tekeverseny, hol a győztesek nagyvértékű díjakat nyernék. Ezenkívül még több szórakoztató látványosság. Elsőrendű tiszta konyha és jó ital, reggeltől estig a közönség rendelkezésére áll. A zenét elsőrangú fuvózenekar szolgáltatja. Különvonatokról gondoskodva van. Zenés kivonulás reggel 8 órakor Z Gyűlékező hely a ref. templom udvarán. A rendezőség.

— (Eltűnt egy olasz szocialista képviselő.) Rómából jelenti: Mateotti szocialista képviselő szerdán este nyomtalanul eltűnt. A képviselő már régóta merénylettől tartott, s állandóan detektívekkel őriztette magát. Amikor eltűnése nyilvánosságra került, többben jelentek, akik Róma egyik külvárosában robogó autóbili láttak, amelyből segélykiáltások hallatszottak.

(*) Hiemesch Grete, június 8—20-ig a Klingsor művészszalonban olajfestményeket, pasztelleket és rajzokat állít ki. Képek között található néhány értékes kópia is (Feuerbach, Goya, Rubens.)

(*) Észak v. Dél-Amerikába utazók kérjenek azonnal felvilágosítást és prospektusokat a Cosulich Line-től Bucuresti, Cal. Orivitel 181.

(*) Könyvedvelők figyelmébe.) Bármely — bárhol hirdetett könyv ugyanazon áron kapható nálam. Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat jó áron veszek. Eladandó könyvekről jegyzéket kérek. Keszey Albert könyvkereskedő Cluj-Kolozsvár.

(*) Szentgyörgyön a legjobb ételeket és italokat az ujonnan megnyitott Tankó-féle sörkertben és étteremben szolgálják ki.

(*) Gyomorfájás és étvágytalanság esetén a FERENC JÓZSEF keserűvíz gyors és kellemes hatását mindenki dicséri.

(*) Bikszád gyógyfürdő június 1-től nyitva, teljes üzemben. Ivó kura, meleg ásványvízes és szénsavas fürdők, hideg víz és belélegző gyógyfürdő. Állandó fürdőorvos, elsőrangú konyha. Javallva idült gyomor és bélhurut, sargaság, kerek gyomorfelekély és vesebajoknál. — Ugyszintén gége, légcső és hölyaghurutnál. Szobák még előjegyezhetők. Felvilágosítást díjtalanul nyújt a fürdőigazgatóság Bicsád (Bikszád) Szatmár megye.

ÖNÁLLÓ villanyszerelő

ki szabadvezeték, gép és világítás szerelésben járatos, azonnali felvételre kerestetik.

A. E. G., STRADA SPITALUL 64. SZ.
Jelentkezni lehet szombaton és hétfőn délelőtt.

Hirdetmény.

Folyó évi július hó 15-én délelőtt 10 órakor a brassói városi erdőhivatalban tartandó írásbeli versenytárgyalás útján el lesz adva 2 000 01 bükk hasábfá, mely a zernesti felfutó gerinél fekszik.

Állatgyógyászok. Ötlesek, hogy a lepecsételt boronéba zart bejegyzett ajánlatukkal (2000 20000 Lei) országonkénti letégyenek.

A felfutó felfutók úgy a városi erdőhivatalban Brassóban valamint a városi erdőgazdálkodásnál Zernesten a hivatalos órák alatt berekinthetők.

Brassó, 1924. június hó 11-én.

9581

A városi erdőhivatal.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

A Brassói Lapok könyv- osztályának kiadásában megjelent könyvek JEGYZÉKE

Szépirodalom:

HALÁSZ GYULA:

Petőfi Sándor élete és halála

A legjobb magyar népköltő születésének 100-ik évfordulója alkalmából kiadott népszerű kiadás. **Ára füzve 20 Lei.**

RÁSKAI FERENC:

CUNAI ÉJSZAKÁK

Egy nagytekinélyű pesti bankigazgató vesésszerű betegséggel elhalálozik. A munkában egy fél emberként élte át a tragédiát. A bontakozó ki-előttűnk, míg végül egy egyszerű, késői szerelmében találja meg megnyugását és boldogságát. **Ára füzve 35 Lei.**

CSERMELY GYULA:

MANTOVAI JÓSLAT

II-ik kiadás, most jelent meg.

Ára füzve 45 Lei.

KELLERMANN:

Schwedenkie utolsó szereleme

Ujdonság. Az Alagut világhírű szerzőjének legújabb regénye magyar fordításban. Egy sokat átélő 45 év körüli férfi utolsó, viharos felfedezése az elbeszéléséről híres Kellermann nagy-szerű előadásában. **Ára füzve 45 Lei.**

Kelemenné ZATHURECKY BERTA:

SIMONYI OBESTERNÉ

Ujdonság. A világhírű magyar katonatiszt, a világot járt Simonyi obester-törtenetét dolgozta fel a nagyszerű regényben a nemrég elhunyt székesi író. Senki a régi székesi nemességét plasztikusabban meg nem rajzolta, asszony még asszonyt gyönyörűbben, megértőbben meg nem látott, mint Kelemenné ebben a regényben. **Ára füzve 70 Lei.**

Kelemenné ZATHURECKY BERTA:

Asszony átká az asszony

A „Simonyi obesterné”, bár maga is egy teljes és kerek egész regény képe, mintegy folytatása ennek a regénynek. Az első kiadás, amely a szerző sajátja volt, teljesen elfogyott. A második kiadás most van kiadásunkban sajtó alatt.

SZEDERKÉNYI ANNA:

LÁZADO SZIV

Sajtó alatt.

MAURICE LEBLANC:

Nyolcat üt az óra . . . 60 Lei
Az őr betörő . . . 50 "
A selyem vörös gyémánt . . . 60 "
A keleti titok . . . 50 "
E négy kötetben Arsène Lupin legszebb és legizgalmasabb kalandjait adjuk a magyar olvasók kezébe.

KACZÉR ILLÉS: JANCSEI

Az erdélyből nemrég eltávozott író új könyve nem egy gyermekről, hanem a gyermekről szól. Nem ifjúsági írat és nem komoly olvasmány. Felkeltének való játék. **Ára füzve 25 Lei.**

Vegyesek:

Bíró néni szakácskönyve. A legjobb és legújabb kiadású szakácskönyv. 517 konyharecept. **Ára tartós kemény kötésben 75 Lei.**

Krbekné Lieber Etelka: **A háziorvosi kézikönyve.** Negyedik ismételt bővített és javított kiadás. Több száz háziilag elkészíthető cukrászati recept. **Ára tartós kemény kötésben 30 Lei.**

A román állampolgárság megszerzésére és elvesztésére vonatkozó törvény. Teljes magyar fordítás. **Ára 8 Lei.**

A labdarúgó szakosztály központi bizottságának általános szabályai. Teljes magyar fordítás. **Ára 20 Lei.**

A legújabb lakbértörvény. Teljes magyar fordítás. **Ára 10 Lei.**

A szállítás a pénz előzetes be-küldése vagy — 60 lejen fe-lüli rendelésnél — utánvétel mellett történhet. A pénz elő-zetes beküldése esetén 60 lejen felüli rendelésnél portómentesen szállítunk, 60 lejen aluli rendelésnél példányonként 3 lej portóköltség is melléklendők.

VEREINIGTE CARBORUNDUM & ELEKTRITWERKE A. G. ALT.-BENATEK, WIEN.

vezérképviselete és irodája Nagyrománia részére:

KAMARYT & MEDER

MŰSZAKI ÜZLET

ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN: KANN & HELLER, BUDAPEST-WIEN.

Főüzlet:

Brassó, Weisz Mihály-u. 15.

Telefon: 47 és 613.

Távirati cím:

„K A M E D E R”

Brasov vagy Timisoara

Fiók:

Temesvár, Bonnaz-ucca 12 a.

Telefon: 21-48.

Szállítunk raktárról:

FENTI GYÁR VILÁGHÍRŰ CARBORUNDUM- ÉS ELEKTRIT ANYAGÁRÓL KÉSZÜLT:

csiszolókorongokat, reszelőket, fenő- és lehúzó köveket mindenféle alakban, mé-retben és keménységben az összzipar részére;

„Bohemia - Crystallit” — korongokat, üvegyárák részére;

Carborundum — vágókorongokat a márvány- és kőipar részére;

„Electrit C” csiszolókorongokat a faipar részére:

Eredeti „Carborundum” és „Electrit” csiszolóport;

Eredeti „Carborundum” csiszolóvásznat és papírt, továbbá mindenféle speciális csiszoló árut.

Árajánlat díjmentesen!

Vizsontelárusítóknek kedvezmény!

Látja, ez az én titkom,

mondja az okos háziasszony vendégének, mikor az kávéja színét, illatát és ízét dicséri, felmutat egy dohoz három csillagos Uhu ci-kóriakávé. Vásároljon ezután Ön is három csillagos Uhu-kávé.

KÖBÁNYAI POLGÁRI SERFŐZŐDE ÉS SZENT ISTVÁN TÁPISZERMŰVEK R.-T.

SYLVANIA MŰSZAKI RÉSZV.-TÁRS.

BRASSÓ, KORHÁZ-UTCA 64 SZ.

SÜRGÖNYCÍM „SYLVANIA”

TELEFON: 89 és 125.

Állandóan nagy választék mindennemű műszaki anyagokban és szerszámokban,

u. m.: Asbestárak	Gummiárak	Örellenőrző órák
Csapágyfémek	Gyalukések	Reszelők
Csavarkulcsok	Kenőszelencék	Satuk
Csavarmetszők	Klingertestek	Szijkák
Csiszolóárak	Lackok	Tömítések
Forrasztólámpák	Mérőeszközök	Üllők
Fűrészarak	Mollerup olajozók	stb.
Fogók	Olajozók	stb.
Fa- és vasmegmunkálógépek, benzín és elektromotorok.		

10192/924 Tan. szám.

Hirdetmény.

A hadügyminisztérium e hó 5-én kelt D. I. VI. a. számú rendelete folytán a hadi-rokkantak, özvegyek, árva és szülők nyil-vántartása, a rokkant illetve elhalt vagy eltűnt katonák születési helye és évével kiegészítendő.

Ezen adatok bejelentése végett a fentnevezett személyek, az árva és elhaltak a gyámok felszólítanak. ez évi június hó 16-24-ig, 7-12 óráig d. e. a polgármesteri hivatalban Kapu-ucca 63. I. emelet 7. számú ajtó jelentkezzenek.

Brassó, 1924. június hó 5-én.

9583

A városi tanács.

No. 8407/924 Tan. szám.

Hirdetmény

városi díjak befizetése végett.

Vonatkozással folyó év január hó 24-én kelt 1200/924. tan. szám alatti hirdetmény szerint, minden szekér, kocsi, automobil, motorkerékpár, kerékpár és lovak tulajdo-nosa köteles a fenti hirdetményben közölt a belügyminiszter ur által jóváhagyott városi díjakat fizetni.

Miután a vonatkozó előírások 1924. évre elkészültek, a bérkocsisok, szekeresek, szállítók, valamint szekerek, kocsik, automo-bilok, motorkerékpár, kerékpár és lovak tulajdonosai ezennel felhívhatnak, hogy folyó év első- és második negyedére esedékes összegüket legkésőbb folyó év június hó 30-áig a városi díjhivatalhoz (városi adó-hivatal) befizetn el ne mulasszák.

Ugyan ezen a napig az ebek után járó díj is befizetendő.

Fenti határidő leteltével a hátralekók végrehajtási uton hajtának fel.

Brassó, 1924. június hó 6-án.

A városi tanács.

No. 2302-1924. orf.

Árverési hirdetmény.

Sedria orfanalá a județului Ciuc köz-hírré teszi, hogy a Santa Simon sumuleui volt lakos hagyatékában „Egres” nevű dűlőben, a Kostealeki fűrésztelép közle-lében fekvő 58'5. k. hold területű levő 11,859 65m² netto bűkk és 287255m² netto luc-fenyő haszonfátömeg Mercurea Ciuc-on a megyei árvászek hivatalos helyiségében 1924. évi június hó 20-n délután 3 órakor nyil-vános szóbeli, illetve zárt írásbeli ajánlattal egybekötött árverésen eladatik.

Mindkét fatömegre a kikiáltási ár 850.000 Lei, melyen alul a fatömeg elad-atni nem fog. Birtokosok szavatosságot vállalnak fentírt erdőterület nagyságáért az erdészeti közeg által becsült és megállapított fatömeg mennyiségéért és minősé-géért átvétel napjáig.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, azaz 85.000 Lei, mely összeg leteendő az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadék-épes értékpapirokban.

A zárt írásbeli ajánlatoknak tartal-mazniuk kell azon nyilatkozatot, hogy aján-lattevő ismeri az eladási és szerződési fel-tételeket és azokat elfogadja. Ezen ajánlatok az árverés megkezdése előtt nyújtandók be az árverező bizottság elnökénél.

Az erdő fekszik a Felsőtölgyesi II. határterületben Gyimes-vasuti állomástól 16-km-re, a Kostealeki gőzfűrészről 6 km-re és a cég iparvasutjára hajlik.

Az eladási és szerződési feltételek megtekinthetők Csík megye árvászekénél. Az erdőterület kitermelési engedélyét vevő tartozik megszerezni.

Sedria Orfanalá a județului Ciuc.

Mercurea-Ciuc, la 15 Malu 1924.

9588.

Csiszer.
pregedinte.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2- lel. — Vastagabb betűvel 4- lel. — Legkisebb apróhirdetés 20 lel.

Személyszállító autó-vállala
Jancsó. Telefon 5-30. Brassó
Fekete ucca 44.

Szülők figyelmébe! Autó- és moto-javító műhelybe tanoncok fizetéssel felvételre. Cím 9452 szám alatt a kiadói hivatalban.

Árusítónő, jó számoló, aki románul és németül beszél, állást kaphat. Eremie G. I. Brassó Str. Hirscher 1.

Eladó 12-ös Máv. benzínmotor, 1000 mm-á Wichterle cséplő, gyapjufésű-tépfővel géphajtású. Levelekre nem válaszolok. Szabó, Székelykeresztúr.

Tusnádfürdőn, a „Mária-villában” szép szobák kaphatók 100% engedmény mellett június hónap-ban. Bővebbet Keller István gyógyszerésznél, Timișoara vagy Tusnádfürdőn a házgondnoknál.

Eladó egy benzín motor. Hosszu-ucca 105. sz.

Házépítkezésre alkalmas telek 465 m² a külváros megállóval eladó. Irk Arthur Hosszu-ucca 105.

Keresek tanulókat mielőbbi belépésre. Schul-zsef. Hirscher-ucca 22.

Keresek október elsejére 4-5 szobás lakást konyha, fürdőszoba s ha lehetséges kerttel. Ajánlatokat „Telu” jellegre a kiadóba.

Perzsa és Smyrna szőnyeg kaphatók megrendelhető bármilyen méretben, jutányos áron. Covoara-nál Ciuc, Str. Londrei (Hosszu-u. 20). Kérjen árajánlatot.

Mielőtt ékszerrel eladná, győződjön meg, hogy platina, arany, ezüst, brilliás, gyémánt és fogsorokért legmagasabb árakat fizet. 14 karátos arany tömött karika gyűrű 750 le, párja Rosenberg M. ékszerész, Brassó, Kapu-u. 13.

Aki jó sérvkötőt és háskötőt akar, forduljon bizalommal az alatti céghez **Jelner Gyula Brassó, Lővész-ucca a. 6. Postak.**

Férjhez menne ötven éves jobb iparos özvegy magyar asszony. Szíves ajánlatokat: „Háztulajdonosnő” jellegre a kiadói kéretnek.

Kerestetik 3 ügyes vasesztérgő-lyos és 3 ügyes lakatos jó fizetés mellett a Celuloze-gyárban, Zernest.

Sürgősen eladó 1 db 25 HP. benzín-motor, üzemben megtekinthető. Poiaik józsef asztalosnál, Brassó, Szítás-ucca 34.

Eladó sürgősen egy 5 HP. gőzcséplő-garnitúra, új szíjjazattal, jó állapotban. Bácsfalu 42a. Brassó megve.

Vizsgázott soffőr állást keres tanulóknak, esetleg elmenne autógázhoz autószerelő-munkát tanulni. Leveleket Pataki Ferenc Nagydisznód, Strada Grăului.

Eladó (Sft. Gheorghen) Sepsiszentgyörgyön egy modern lakóház, több szobával, üzleti helyiséggel, hentes-műhelyvel, jégveremmel, kocsli színnel, istállósával, stb. Értekezni lehet a tulajdonossal ugyanott. Bld. Reg. Ferdinand 27.

Ügyes takarítónő kerestetik helybéli ur házhöz, naponta reggeltől délig. Fizetés, reg-geli és ebéd ellenében. Cím 9543 szám alatt a kiadóban.

Kerestetik azonnali belépésre román, me-gyar és német nyelvet perfektül beszélő, a könyvelésben és irodai teendőkben gyakorlott leány vagy fiatalember. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével 9586 szám alatt a kiadóba kértetnek.

Vendéglő, szálloda, beszálló, hat éves, nagyon előnyös bér szerződéssel átadó. Teljes berendezés, konyha- és placefészterész jó állapotban hajlékeset miatt örökön eladó. Császár 350.000 lej. Értekezhetni: Targu-Mures, Stefan cel Mare 12.

Melyik román anyanyelvű intellektuel ember volna hajlandó engemet a román nyelvben tökéle-tesíteni. Vizsontszolgáltatás német órákat ad-nék neki. Cím 4563 szám alatt a kiadóban.

Fiatall nő, kilenc hónapos szép, egészséges leánykával házvezetőnő vagy főzőnő állást keres. Címeket „Szerény” jellegre a kiadóba.

Egy jó szakácsnő keresek, aki min-denféle konyhai dolgot alaposan ért, jó fizetés mellett. S. dir. Petrescu, fabrica de postav, Prejmer.

Ebédő-asztal, 6 borszek, hálószo-ba berendezés eladó. Értekezhetni Derby cipőüzlet, Kapu-ucca.

Kolostor-uccában jó forgalmu rövid-áru üzlethez legalább 150-200 ezer lejfel üzlet-társ kerestetik. Cím 9575 sz. alatt a kiadóban.

Ügyes munkásnő és tanuló felvé-tetik. Női divatszalon, Kapu-ucca 20, I. em.

Eladó egy tisztafalu, 6 hónapos him farkas-kutya. Odorhegy, Str. Principessa Maria 17.

Eladó egy új, könnyű féderes stráf-szekér. Brassó, Hosszu-ucca 74.

Eladó egy MÁV. gyártmányú 6 H. P. cséplő-garnitúra üzemképes állapotban, teljes felsze-réssel és egy első magyar gazdasági 4 H. P. üzemképes cséplő-garnitúra teljes fel-szereléssel, fűrészes a kazánra felszerelve; egy jó-karban levő Hoffner-féle here-féjű és egy jókarban levő Hoffner-féle szalmakazá-lozó. Csak személyesen tárgyalok. Zoltán András. Lisznyó vasut, állomás: Uzon. (Jud. Háromszék).

Kovácsnán a Casino-kerthelyiség e hó-2-től haszonbérbe kiadó.

Korán érő spanyol neggy, bo-tóznai való egres, hólyagos cseresznye, ribizke és korán érő barackot bármilyen mennyiségben vá-sárol az Általános Forgáztási Szövetkezet, Brasov, ahová az ajánlatok kértetnek.

VASÁRNAP

Jótkonyság

Irt: W. FÖLDES ANNA.

A bárónő egyszer-kétszer, többször is elolvasta a kezében tartott névjegyet. Apró fekete gyöngyszemekből állott rajta az írás: „Fejérpataky Dórát e sorok átadóját ismételten is a legmelegebben ajánlom a bárónőnek jóindulatu pártfogására. Hirtelen közbejött és bizonytalan időre terjedő elutazásom miatt, sajnos én semmit sem tehetek az érdekében. Épen azért a bárónő nem nagy szívének megkülönböztetett jószágát könyörgöm számára. Hódolója

Zetelaky György báró.”

Betűzgette, olvasgatta, letette az íróasztalára, majd újra fölvetette.

A nyitott ablaknak napsütéses arany-patakában fehérviola bokréta sátt kéreztet harmatos szépségben.

Gyöngéd kézzel helyezte el a kártyát illatos ölébe. Energikus nagy szőkefeje asszonyos elomlással ivelt föléje. Rejtőző fény csillogott hidegkékségű szemében, mélylázó meleg mosoly ajkai szélén.

Hirtelen észbekapott mozdulattal fordult vendégéhez, a némán mozdulatlanul várakozó leányhoz. Sötét ruhás karcsu teste mint elhullott árvácskavirág busongott a nagy terem csillogó fehérségében.

— Fejérpataky Dóra, nemde? — kérdezte a bárónő és hangja nyájas volt, szíves. Ő maga kegyes, mint még soha, sugárzó, közvetlen.

A leánynak ideges, vékonyka alakja — egy kecses bok után — elesetten, fáradtan simult egy gobelinszék támlájához.

Cérna keztűs kis kezét könyörgőre fogta:

— Állást, valami elhelyezkedést könyörgök a méltóságos bárónőtól, valami munkakört, ami biztosítja számomra a megélhetés lehetőségét. Bárhol és bármint vállalkozom, dolgozni szeretnék... de hogy! dolgoznom... egyedül állók széles e világon.

Érdeklődő meleg részvét tompította a bárónőnek kemény csengésű hangját.

— Már gondolkoztam az ügyről. Zetelaky báró említette a napokban, de még nem láttam egészen tisztán a dolgokat és amíg nem beszéltem kegyeddél, nem tudtam hová osztani? Gondoltam, esetleg ide mellém, ügykezelő titkárnak, vagy valami ilyesféle. Na, mindenesetre elfogjuk helyezni, lehetőleg a legjobban. Igen.

Szomorú sorsáról árulkodó őzikeszeme életreménységgel melegegett fénylő csillogására. Felszabaduló érzése meleg szavakban tört elő színesedő ajkáról.

— Életem, sorsom a Méltóságod kezében van letéve, — remegte hangja forrósága, — és én úgy bízom, reménykedem, sorsom jobbrafordul, mint még soha. Hiszen a bárónő nevével ez meg ezer bonfittársam áldja és imádja, kiknek számára mind a Méltóságod kozismert jótkonysága és magas pártfogása biztosította számukra a betevő kenyérfalatját. Fáradt vagyok, agyonhajszolt, kérlő, kilincselni nem tudok, hiszen csak adni tanultam... már-már a végsőre gondoltam, mikor a sors összehozott Zetelaky báróval...

A bárónő hűvös ujjal simogatva pihentek meg a leánynak formás vállain.

— Na igen, a báró, — mélyzött el és tekintete suhanva röppent át a termen és megpihent a fehérviola bokrétaján — de miért nem fordult szomorú sorsában rögtön és egyenesen a báróhoz?

A leány erélyes, tiltakozó mozdulattal emelte fel finom kis fejét. Sötét szempillája gyorsan vert össze, fojtott izgalom vibrált a hangjában.

— Nem, nem, csak ezt nem! Kitértém utjából, kerültem, csak távolról figyeltem léptét, csak a legvégső esetben gondoltam rá... Hadd maradjak meg emlékezetében a kis Mímóának.

A bárónő feje szintén egyszerre helyezett büszke vállai fölé, a szokott helyezésére az emberek feje fölött járó magasságra.

Szürkészeme összehúzódva tűzött a leánynak pirosvörösre színezett arcába.

— Mióta ismeri Zetelaky bárót? — kérdezte lassan, leányának átváltozott hódoló hangján.

Megszédő szívek muzikáján lakozó mesébe kezdett a leányka:

— Mióta ismerem? ... Alig is emlékszem... — elhízott lágyan, szépen szava, — talán a mióta lélekzem, a mióta vagyok, szívem dobbanását érzem, élek. Csendes Marosmentén, szép Erdélyország

földjén oszlopos régi udvarházunk ott húzódott meg a cifratornyos bárói kastély mellett... Tündérszép mesékbe foglaltam alakját Györgyike bárónak (így hívták őt a jó falusiak). Gyermekkoromnak ábrándja, nagyhirű alakját hősmémé.

— Mikor megismertem, gyönyörű tavaszban épen nyitlak az akácok, illatkábulatban mentünk mind élbe üdvözlőszavakkal, ünneplő csodás áhítattal. Egy este — velünk volt, nálunk ősi udvarházunk vad-szőllős ambitusán lestük szavait, csodáltuk hangját, lelkesülve követtük gondolatait, kedves közvetlen modoráért igazi szeretet melegét kínáltuk cserébe. Magamat felelő nagy álmétkedősomat finom mosollyal, meleg bucsuszavakkal jutalmazta. Átfogta kezemet, szemembe mosolygott. Virágoskertbe illő szép kis fehérvirág, maradjon szép szeme mindig ilyen fényes és soha ne ismerjen könnyet... Sajnos, azóta csak könnyet ismer... szüleim elhaltak, fivérem könnyelműségén eluszott az ősi föld, az ősi ház, minden. Feljöttem kenyérkereső pályát vállalni, kerestem fivéremet, egyetlen valakit az idegen nagyváros milliói között. Eltűnt, elment a fővárosból. Már utolsó filléremet szorongatom s ha ez sem lesz, mi marad számomra?... mi marad hátra? Györgyike báróhoz nem akartam menni kopott külsővel, kisírt szemekkel. Találkoztam vele, a sors úgy intézkedett. Sorsom szomorúságát csak részben ecseteltem neki... Vigasztaló gyöngéd szavai új erőt adtak küzdelmemhez... A harmatos rózsák újra nyílnak arcmon a régi ragyogás régi fényében tükörzék szememben, mire nagy utjáról visszatér... Így mondta... Így... tudom, szóról-szóra, hiszen olyan sokszor ismétlem nehéz perceimben...

Boldog halk kacagása belegyöngyözött a nagy-nagy sorsokat eldöntő, életirányokat új utra térítő nagy csendességbe.

Ajkára pirosvörös csattant, rejtélyes asszonyi-mosolya öntudatos szépségbe öltöztette arcát, pompásvirágként kiegyenesedő alakját.

A bárónő ajkán megfagyott a mosoly. Szeme színében változva függött a leányon, mialatt arcának tüpiros foltjai lassan-lassan halványultak.

Lassu léptekkel a nyitott ablakhoz lépett, hol a szép üzeneteket hordozó fehérviola csokor illatozott a báró névjegyével. A kacagó májusi fényben homlokának összehúzott redői még mélyebbé vésődtek. Gonosz érzés gyilkolta lelkének nemes szép érzéseit.

Köszereplő, éles világításban álló egyénisége, gögös önállóságban föléje helyezkedett minden emberi gyarlóságoknak.

Jött egy sugár, titkos, névtelen nem kérdezte honnan, miért önfelédten merengett és melegegett mindig. Másokért dolgozó életutjára vetődött fényénél.

Rabul ejtve, Igézetten foglalta el a nagynevű államférfinak Zetelaky bárónak kiténtető hódolatát.

Ez a falusi Madonna itt együgyű dagasztásával, ibolya illatával, pókhálós szerelmével most kíméletlen tépdesi a fátylát még be sem szegett holdgöngyös illúziójának. Ide vetődött közlők és látha?... ki tudhatja?...

Eh! Életek fölött bírákodó fedelmi őselnek gögje fejébe csapta vérét. Kegyetlen érzés uralta fegyelmezett akaratát, a szívét, az agyát. Hangja metsző könyörtelen hidegséggel söpört végig a leányon:

— Sajnálom, kisasszony, de most ez időben semmiféle állással nem rendelkezem. Villámsujtottan holtravált arccal bámult a leány a bárónőre.

Kétségbeesett szavak remegtek ajkain:

— Könyörgöm... A Méltóságod nemes szíve...

— Sajnálom...

És hideg szemekkel, megfagyott göggyel nézett a reszkető lábakkal, lassan kitámaszkodó karcsu leányalak után.

Másnap, a bárónő kezéből kihullott az egyik napilapnak legfrissebb száma.

A Rövidhírek rovatában az érdeklődést méltán fölébresztő híreke állott.

„Tegnap este az Erzsébethid közelében fiatal urileány holttestét fogták ki a Dunából. Kitért még eddig nem sikerült megállapítani. Fehérneműjébe F. D. betűk vannak hímézve.”

A jótkonyságáról híres nagynevű hölgy elviselhetetlen égő foltot érzett a homlokán. Rettenő gyanú leányzata dobogott repdeső szívében.

Hidőglelés ujjal görögösen kaposították át íróasztalán álló telefonkagylóját.

— Halló!... halló! Kérem József 76—23-at. Halló! Ki van ott? Zetelaky báró titkárja?... Kérem titkár ur! Tehát tegnap lekészt, ma este, mot hatórás bécsi-györssal indul? Köszönöm.

Csokonai, mint regényhős.

Csathó Kálmánnak legújabb regénye: „Földiekkel játszó égi tünemény.”

Kevés magyar költő személye és élete szolgált annyiszor tárgyaló költőnek, szép-írónak, mint Csokonai. — A korai halálára felhangzott sok sirató verset nem számítva és a nevéhez tapadt adomákat is mellőzve, hány meg hány költő vette lantjára Petőfitől Adyig és Tóth Árpádig, hány meg hány színműíró vitte színpadra Szigligeti Edétől Oláh Gáborig és Homonnai Albertig!

Az elbeszélő irodalomba is rég bevonult az ő sápadt arca és bozontos feje; éppen a halálának százados évfordulójára Pekár Gyula foglalta bele egy Komáromban játszódó novellába. — A sirató és magasztaló versek, színpadi és elbeszélő művek hosszú sorában bizony kevés a maradandó becsű, legnagyobb részük alkalomra készült s az alkalom multával értékük is nagyon elhalványult.

Csokonai most mint regényhős áll elénk, olyan regényben, amelyet szerzője odaadó szeretettel és beható tanulmánnyal írt, amely nem alkalomra készült és amely — teljes a meggyőződésünk — sok alkalmat tud fog élni és értéket hosszú ideig ragyogtatni fogja. — Csokonai életének két szakasza vonzotta leginkább a költőket és írókat: a kollégiummal való összeköttetése és Lilla iránti szerelme. — Számos író, főképp színműíró e két szakaszt össze is fogta, holott a kettő között nincs semmi tárgyi kapcsolat; a Csokonai-dramáknak legtöbbször ez az össze nem forrasztható két cselekmény a megőlt betűje. — Csathó Kálmán kikerülte ezt a veszedelmet; nem foglalkozik a debreceni Csokonaival, őt a dunántúli, jobban mondva a komáromi Csokonai érdekli, akinek kollégiumi multja csak néha jár el kísérténi. — Csathó az elbeszélés középpontjába Csokonai és Lilla szerelmét teszi, amelyhez, mint főcselekményhez könnyen csatlakoznak Csokonai életének, jobban mondva vándorlásainak kisebb-nagyobb epizódjai, a bicskeli tartózkodás, a komáromi nemzeti felkelés, a keszthelyi kirándulás.

Csathó regénye tehát szerelmi regény és mint ilyennek érdekessége, jósága főképp a szívetlén hű rajzától függ. — S valóban én abban látom Csathó legfőbb érdekét, hogy ezt a szerelmi történetet, amelyet irodalom tudósok annyiszor ismertettek és amelyet novella és drámaírók annyiszor feldolgoztak, oly természetesen, oly valószínűtlenül adja elő, hogy az elbeszélés végén szinte kedvünk van felkiáltani: Igen, ez így történhetett, másképp nem is történhetett.

Igen természetesen és valószínűtlenül tartjuk, hogy Csokonai, akinek költői képzelete az egek magasságáig csapkodott, szívével egy egyszerű polgári leány felé fordult. — A huszonnégy éves ifjú szerelem után vágyakozott, nem azért, hogy családot alapítson, még kevésbé, hogy csöndes polgári foglalkozásra adja magát, hanem, mert vigasztalást keresett a kollégiumi szenvedéseire, egyik másik irodalmi csodáira és főképp mert műzsára volt szüksége, akiről édes-keserű dalokat zenghessen, akit a költészet fénysugarával övezhessen körül. — A regény Csokonaija — s azt hisszük a világra is olyan volt — szerelmes, mert szerelmes akar lenni, mert szerelmi vallomásokban kíván ömlengeni, mert remény és kétség között óhajt hanykolódni, mert az ég felé sóhajtozni, ábrándok szárnyain szállani oly jól esik testének-lelkének, kíváti ha mindezen érzéseit, lelki világának mindezen változásait szép szerelmes levelekbe s még azoknál is szebb szerelmi költeményekbe öntheti. — Még valószínűbbé válik a regény Csokonaija azzal, hogy legszerelmesebb korában sem feledkezik meg irodalmi pályájáról, könyvnyomtatókkal alkudozik, mecénásokat keres, költői és hírlapírói terveivel és terveinek megvalósítására fordítandó segítség kérésével kopogtat hol személyesen, hol levelek útján Eszterházy hercegnek, a Koháry, Festetics, Széchenyi grófnak. — A szerelemben égő és dicsőségre sóvárgó Csokonainak a jellemvonásait, a tetteit oly szerencsésen vegyíti a regényíró, hogy könnyen elhiszük neki, hogy Csokonai tulajdonképp költői terveinek a hiábavaló kergetésével szalasztotta el szerelmét, engedte kezéből kisiklani a Lilla kezét.

Nekem még jobban tetszik a Lilla rajza, még valószínűbbnek látom Lilla alakját — Csathó Kálmánnak igen is elhiszük, hogy Vajda Julianna, ez a kisvárosi levegőben, józan polgári körben nevelkedett szép és vagyonszerető leány nemcsak elfogadja a nem nagyon hódító külsejű Csokonainak szóba, levelekbe, dalokba foglalt szerelmi vallomását, hanem a költő lángjától maga is tüzet fog; azt is elhiszük, hogy nemcsak a szerelmi dalok muzsájaként akar tűnődölni, hanem kész volna a maga sorsát a

Csokonai jövőjéhez kötni, csak volna Csokonainak jövője, csak megfogadná Csokonai az ő Juliannának szerelemétől és okosságától egyaránt sugalt tanácsait és a költészet mellett nézne már — Lilla szavaival élve — valami haszonhajtó foglalkozás után. — A regény Lillája annyi gyöngédséget, annyi megértést, oly határozottságot tanúsít az ő sohasem eléggé komoly költője iránt és mellett, hogy egyáltalán nem veszt el rokonszenvünket, mikor szüleinek ellenzése, egy derék, jóra való kérés fellépése, szomszédasszonyok pletykája, de főképp Csokonainak komolytalansága, akarathánya következtében a szerelmesek elszakadnak egymástól. — Elszakadnak, az egyik, hogy a költészet magasságából ismét a földre szálljon. Lillából újra Vajda leányasszonya válik, a másik, hogy Tihanyra riadó leányával versenyt jagasson és sirjon elpusztult reményén és hogy tovább kergesse a földiekkel játszó égi tüneményt, amely ezennél már nem a szerelmi boldogságnak, hanem csupán a költői dicsőségnek a reményét jelenti neki. —

Csathó műve azonban nemcsak szerelmi, hanem irodalomtörténeti regény is és mint ilyen nem méltatlan utódja a Jókai. „Még is mozog a föld”-jének. — A szerző rendkívül gondosan rajzolja a kor irodalmi viszonyait, hű és megbízható tükörben mutatja be a XVIII. század végének nagy szemléletét. E végre — úgy látjuk — komolyan tanulmányozta a Csokonaira vonatkozó gazdag irodalmat és még azt a legújabb anyagot is felhasználta, amelyet a Harsányi- és Gulyás-féle Csokonai kiadás öt kötete tárt fel. — Még pedig szerencsés kézzel használta fel. — Ott látjuk Csokonait a falusi pap- és tanító lakokban, amelyekben leginkább tréfás, sőt dévaj versei tették népszerűvé, ott a vármegyei urak körében, a komáromi nemesi fölkelés gyűlésén, ahol az ősi magyar vitézség dicsőítésével, a Mária Terézia korabeli nemesi fölkelés magasztalásával szerez magának elismerést és pártfogást, ott látjuk a főúri kastélyok kapuján kopogtatni, amelyeknek hatalmas urait ódával, szerelmi dalokkal, főképp műfordításával igyekszik méccénásokul megnyerni, ott látjuk az idegen származású és irodalmilag érzéketlen könyvnyomtatókkal és könyvárusokkal vesződni, végül ott látjuk a műkedvelő poétát és hivatalosan vezető társaságában, akiknek Csokonaiért való rajongásába belejátszik a maguk érvényesülésének a hiuágya. — E gondos és hű korrajz sohasem válik szárazzá, tudakossá, annál kevésbé, mert a korrajz keretében annyi kedves, jóízű és mindenesetre valószínűtlen eleven alakot léptet föl a szerző, hogy a regénynek korrajzi fejezetét szintoly érdeklődéssel olvassuk, mint a szerelmi történet derűs és borús fordulatait. — Ezek közül az eleven, egyebé iránt történeti alakok közül elég megemlítenünk Kovács Sámuel, a bicskeli rektort, akinél Csokonai mindig baráti menedéket talált, Welzmüller Bálintot, Csokonaiak komáromi tipográfusát, Bédiné Fábrián Juliannát, a komáromi poéta asszonyt, aki a főköltőhöz és versfaragóhoz oly ügyesen egyesítette, és aki oly szívesen párosította volna össze Csokonait, az ő imádott költőjét fiatal névtársával, Vajda Juliannával. —

Mindezek valószínűtlen alakok, akiket nem azért fogadunk el előköl, mert irodalomtörténeti adatok tanuskodnak mellettük, hanem mert a szerző lehelte beléjük életet. — Általában Csathónak erős oldala a valószínűség, de azt hisszük, egy ponton nagyon is meghódolt a valószínűség elvének. — Azt hisszük, hogy Csokonait kellett és talán a valószínűség is mármorkezdőbbnek, korhelyebbnek tünteti föl. — Csathó ezzel mintha igazolni akarná Ady Endre felfogását, aki Csokonaiat nemcsak a költészet, hanem a mámor révén is rokonságot tart, aki Csokonaiat látja a maga igazi őst. — Csathó ujjait Csokonainak ilyen irányú rajzában mintha Ady keze vezette volna. — Nem méltatlan kéz, de azért jobb szeretnénk volna, ha Csathó ujjai nem lettek volna oly hajlékonyak a rajznak erre a részére. —

De még a korhelykedő, a mámorba merülő Csokonain is annyi kedvességet, annyi szellemességet önt el Csathó, hogy az mindvégig megmarad a regény méltó hőseinek. — A regény pedig ezzel az esetleges túlzásával és stílusának némely pongyolaságával is messze kimagaslik a Csokonaiat foglalkozó elbeszélő és színpadi művek közül; Lélekrajz, konfessio, valószínűség, sőt humor szempontjából is Csathó legjobb műveivel mérhető sorakozik. — Bizvest elmondhatjuk, hogy ez a regény Csathó irodalmi hírnevét végképp összeforrasztotta Csokonai költői dicsőségével; ez a költői szép sor: „Földiekkel játszó égi tünemény” nemcsak a Csokonai, hanem a Csathó emlékének is híven fogja őrizni. —

Debrecen.

Kardos Albert.

GYERMEKVIILÁG

A királyfiak mestersége

— Mese. —

Volt, hol nem volt, volt egyszer egy öreg király. Egyszer egy szép vasárnapi nap délutánján befogatott ő felsége a hatlovas hintájába s elment sétakocsikázni a három fiával. Az országúton három mesterember szekere ment velük szemben: egy szabóé, egy asztalosé, még egy lakatosé. Éppen a turi vásárra igyekeztek.

Kérdezte a király kocsisa:

— Fölséges uram, kitérjek én ezeknek a kocsiknak?

Azt mondja a legidősebb fiu:

— Majd bizony a király kocsija kitér a mesterembereknek!

Azt mondta a középső is:

— Térjenek ki ők, ha jól akarnak!

De a legkisebbik így szólt:

— Térj ki nekik, kocsis. Derék, becsületes emberek azok, akik a vásárra igyekeznek. Azután úgy illik, hogy a terhes szekérnek mindig kitérjen a könnyű hintó, még ha a király hintaja is...

Az öreg király nem szólt semmit erre a beszédre. Csak jól megjegyezte magának, amit a fiak mondtak. Aztán mikor a sétakocsikázásból hazatértek, magához hívta a legényeket:

— Kedves fiaim, — szólott hozzájuk, — én már megettem a kenyérem javát, nehéz a vállamnak a királyi palást, nehéz a fejemnek a korona. Átadom tehát az uralkodást közületek annak, aki legméltóbbnak bizonyul rá.

A két nagyobbik fiu mindjárt előlépett; a legkisebbik szerényen hátul maradt a sorban.

Azt határozta tehát, — folytatta tovább az édes apa, — hogy mind a háromot elküldelek, menjete mesteriséget tanulni. Azután, amelyik legjobban megtanulja a maga mesterségét, azé legyen a királyi koronám!

Bezzeg felhuzta erre az orrát a két nagyobbik királyfi. Csak a legfiatalabb szeme ragyogott vidáman.

S az öreg király, ahogy kimondta, nem tárgtolt mellőle. A három fiunak utra való pogácsát sütött az édes anyjuk s hátukra kötötte a batyut. Fanyalogva vette a kezébe a két nagyobbik fiu a vándorbotot, csak a legkisebbik indult neki vigan az országútnak, még a pacsirtával is versenyt flutyörészett, mely ott lebegett fölötte a kék levegőben...

II.

Mentek, mendégéltek... Hát a legnagyobbikat éppen oda vezette a sorsa a szabóhoz, amelyiknek nem akart kitérni.

Hej, ráta ám ott a cernát a királyfi keservesen! Láta, hogy nem olyan könnyű ám az a szabómesterség. Még azt is nehéz volt megtanulnia, hogy mikor cernát kell a tübe fűznie: csombókot kell kötni a cerna végére!

Egy este azt mondta neki a mestere:

— Nesze, fiam, itt van ez a sürgős munka. Ebből a szép piros posztóból dolmányt kell varrni a király huszárnak. Láss hozzá, hogy reggelre készen legyen az utolsó öltésig!

Azzal ott hagyta a királyfiból lett szabólegényt, a ki csak nézte, nézte keservesen a szép piros posztót: hogy lesz abból huszárdolmány?

Akkor eszébe jutott valami.

— Minek is tusakodom én? — gondolta magában. — Hát nem a tündérkirály a keresztapám? Segítséget hívom, aztán ő a tündérországí szabóval olyan dolmányt varrat, hogy csak úgy feszít benne a király huszára!

Azzal elővett a zsebéből egy ezüst sipot és belefűjt. Egyszeribe ott termett előtte a nagyszakállú tündérkirály.

— Miben lehetek segítségére, kedves keresztifiam?

— Nem egyében, kedves keresztapám mint hogy varrass a te udvari szabóddal ebből a posztóból huszárdolmányt, mert ha én neki állok: nadrág lesz abból, nem dolmány!

Nosza, egyszeribe ott termett Tündérország szabója. Csitt-csatt, csattogott kezében az olló, villogott a tű. Hat tündérországí szabólegény segített neki a munkában. Tizenkét tündérországí inas meg egyebet se tett, csak mindig a cernát fűzte a tübe. Bezzeg reggelre készen is lett a nyalka huszárdolmány.

Azt mondta a mester:

— Ember vagy a talpadon, fiam! Ezennel felszabadítalak, mert te már kitanultad a szabómesterséget ugyan csak! Aki egy éjszakán át ilyen huszárdolmányt tud készíteni: az a világ legelső szabója!

III.

Hát a középső fiuval mi történt?

Ezt meg oda vetette a sorsa ahhoz az asztaloshoz, akinek nem akart kitérni.

Hej, megtanulta ám ott, milyen nehéz a gyalupad mellett állani! Keserves, vertékes munka az az asztalosmesterség.

Egy este azt mondta neki a mestere:

— Kedves fiam, ebből a négy szál deszkából reggelre almáriomot kell csinálni a királynénak. Korona legyen a tetején, gyönyörű cifraszág a négy sarkán! Láss hozzá egyszeribe!

Azzal ott hagyta a legényt magába.

Nézte azt a négy szál deszkát, nézte sokáig: hogy lesz abból almáriom?

Egyszerre örömmel ragyogott fel a szeme:

— Mit keservek én? gondolta magában. — Hiszen a tündérkirály a keresztapám: majd segít az a nagy bajomban!

Azzal elővett egy arany sipot és belefűjt. Egyszeribe ott termett előtte a hosszúszakállú tündérkirály.

— Miben lehetek segítségére, kedves keresztifiam?

— Nem egyében, kedves keresztapám, mint hogy a tündérországí asztaloskal eszkábáltass össze egy remek almáriomot ebből a négy szál deszkából.

Hát a tündérkirály hívására mindjárt ott termettek a tündérek. Gyalultak, furtak, faragtak, kopácsoltak: reggelre készen lett az almáriom az utolsó szögig.

Hogy összecsapta a kezét a mester, mikor ezt meglátta!

— No, édes fiam, — mondta a királyfinak, én téged azonnal felszabadítalak. Mert aki egy éjszaka alatt ilyen remeket tud teremteni: az a legügyesebb asztalos a világon!

IV.

Most pedig mondjuk el: mi történt a legkisebb fiuval?

Ő ahhoz a jóra való lakatosmesterhez állott szolgálatba, akivel minap az országúton találkoztak. Neki gyürkőzött ám ugyan csak, aztán tanulta a lakatosságot becsületesen. Fűjtatta a tüzet a fűjtatóval, fűtötte az üllőn az izzó vasat, készítette a kulcsokat, a lakatokat, minden féle szerszámot, amire csak szüksége van az embernek.

Egy este azt mondta a mester:

— Kedves szolgám, sürgős munkám akadt nagyon. Cifra arany kulcsot kell készíteni a királyné almáriomába. Láss hozzá, hogy hajnalhasadtára elvihessem a palotába.

Azzal ott hagyta a legényt magára. De nem sokáig maradt az egyedül, mert egyszerre megjelent előtte a fényes tündérkirály:

— Kedves keresztifiam, te nem hívtál, mégis megjelentem előttem. Szívesen leszek segítségére és elkészítem a tündérelmmel az arany kulcsot!

Felelt reá a legkisebbik királyfi:

— Köszönöm a hozzám való szívessegét, kedves keresztapám. De már én csak

a saját kezemmel akarom elkészíteni a munkámat. Ugy lesz azon az isten áldása. Aztán meg kitanultam én a mesterségem, megcsinálom én azt az arany kulcsot úgy, hogy a te tündérelid se jobban!

Azzal flutyörészve látott a munkához. Reggelig kopácsolt, ráspolyozott, elkészítette az íci-píci kulcsot, hogy csak úgy ragyogott. De meg is dicsérte érte a mester erősen:

— Édes fiam, én téged ezennel felszabadítalak! Ugy kitanultad a lakatosmesterséget, hogy akár én tanulhatnék tőled öreg fejemmel!

V.

No jó, a három fiu hazament. Aztán oda állott az öreg király elébe:

— Édes apám, kitanultuk a mesterségünket!

— Szép, — felelte a király. — Hát már most tegyetek előttem próbát, mert csak úgy lesz titek a királyságom.

Hej, de elkezdett erre izzadni a két nagyobbik fiu lástóke!

— Te, szólt a király a legidősebbikhez, — mivel szabó vagy, szabd ki magadnak ebből a bírbórszönyből a királyi palástot!

A középsőhöz ezzel a szóval fordult őfelsége:

— Te pedig kitanult asztalos létedre csináld meg magadnak a trónszékét!

A harmadiknak mosolyogva mondta:

— Te pedig nyisd ki, ha ügyes lakatos vagy, ezt az ériás vasládát!

Hát hozzáfogott a legnagyobb a keserves munkához. Három éjjel, három nap mindig szabdalta-vagdalta a vörös bársonyt, de csak nem akart a palást elkészülni. Összevarrta meg szétvagdalta, meg összevarrta meg szétvagdalta. A jó isten tudná megmondani! nadrág volt-e, szoknya volt-e, a mit belőle csinált?

A középsőnek is meggyűlt a baja a trónszékkel. Három hétig furt, faragott, gyalult, szögezett, az ujját is majd lefaragta, a bajuszát is odaenyvezte, s mikor aztán a munkája elkészült, nem lehetett megismerni: szék-e az, vagy teknő?

Látta az öreg király, hogy ezek csal-fasággal éltek, egyik se tanulta ki a maga mesterségét. Kétség-remény közt fordult a legkisebbikhez:

— Jaj, ha te benned is csalódtam, édes fiam, szemem fénye, öreg napjaim reménysege: Te se tanultad ki a mesterségedet?

— Dehogyan nem, édes apám!

— No hát, — lássuk: ki tudod-e nyitni a vasládát?

A fiu a láda elé guggolt: aztán csitt-csatt! egyszeribe földpatlantotta a láda tetejét.

Milyen ragyogás áradt elő abból a ládából! Szinte elkápráztatta a szemüket. Abban volt a korona: akkora kárbunkulusok voltak rajta, mint egy dió. Akkora smaragdok, mint egy alma és akkora gyémántok, mint egy császárkörte!

Akkor azt mondta az öreg király:

— Már most tudjátok meg, miért akartalak én titeket mesterségre tanítani? Mert mikor kocsikázni voltam veletek: azt tapasztaltam, hogy ti, a nagyobbak, megvetitek, lenézik a mesterembereket. Már pedig a királynak nem szabad egy hasznos, munkás alattvalóját se lenézni. Ti ketten még most sem javultatok meg, eredjete vissza inasnak. Te harmadik, szívem gyönyörűsege vagy, tied legyen az arany koronám!

És hét országra szóló ünnepség közepe tette ültette az öreg király a legkisebbik fiát a trónusra.

Jaj de szomorúan kullogott el a két öregebbik fiu! Kapták magukat: beállottak ujra szabó-, meg asztalosinasnak és most igazában kitanulták a mesterségüket.

A legkisebb nagyon jó szívű volt: látván megjavulásukat, megosztotta velük az uralkodást.

Akkor csaptak még csak ünnepet! Még a királyi udvar házörzője is rétest evett: sőt még abban is válogatott. A káposztás rétes nem kellett neki, csak a turóstejű...

Lázadó szív

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (50) Írta SZEDERKÉNYI ANNA.

— Anna homlokát csókolta meg az anyjának. A szobájában aztán odaterítette maga elé a Tamás irását.

Csontdarabok, hadd kopogtassanak a szíven. A gondolatai halvaszületett gyermekek.

„A sokak nem érdekelnek, csak az egyetlenek, a magukban állók, a kiválasztottak. Nem keresem a rózsákon tapadókat, csak a töviskoszorúsokat most, a fájdalmat rejtegetőket...”

Igy kezdte és azután tovább, véres szívvél bukdácsolva lelke szakadékaiban, rejtett barlangokban. Szaggatott kiáltások, hosszú sóhajtasok.

„Nem tudok már hinni az akarat erejében.”

„Már csak dideregni tudok a szomorúságtól, nem alkotni...”

És így végig a hosszú, sűrű sorokban... Anna olvasta a sorokat és barangolt, süppedezett, a sorok között kicserepesedett szájjal, lázasan. És még maga sem volt tisztában vele, mit csinál, mikor már iróasztala előtt ült és gyorsan íramodott tola a papírosra.

„Miért a bujkálások, miért mindez az egymást — hajszolás? Miért kérdezem ezt? Es mit kérdezzek, ha nem ezt? Egyedül vagyok az éjszakában, Tamás, az én szegény életemnek elvesztett nyugalma...”

Ráborult a papírosra. A sóvárgó szerelemnek égő könnyecskéi kényszerültek ki belőle.

„Valami elhatározónak kell történnie...”

„Igy nem lehet tovább.”

Súlyos gondolatok bujtak a karja alá, keresztülkaszul jártak benne a sírás felhőzete alatt.

Hajnalodott, amikor az édesanyja nesztelenül nyitotta be ajtáját. Régi szokása volt, felkelni éjszakánként és megállni leánya ágya előtt, takargatni kicsiny testét, igazgatni kicsiny feje alját. A gyermek megnőtt, az anyja hiába nyújtogatta utána karjait, már kisiklott keze alól, már megtanult összecsukott szájjal szenvedni, könnyeket befelé sírni. Ő azért mindig odaállt az ágya mellé éjszakánként. Nézte a szája remegését, hallgatta a szíve nyugtalan dobbanását. Ha legalább csak egyetlen könnyecsepp terhet levehelte volna róla! Mit ér minden, ha ott kell állni és nézni tehetetlenül, hogy már a vérből való vér is viszi a vállán a szeges keresztet. Mit ér minden, ha annak sem lehet külömb utja, ha az is csak oda kerül a taposómalomba, és belőle is cséppenként csorog ki a forró életszerelem, a teliver ifjúság és szálanként vaskik le róla a boldogságnak szívárványpalástja...

Az anya nézte az asztalra borultan alvót. Az arca még nedves a könnyektől, még zihál álmában, mint a gyermek a bűntetés keserve után. Nézte a leányát az anya, csöndesen bólogatott, azután odaesett tekintete az ablakon át bekandikáló világosságra.

Most ő ment oda és lebecsátotta a függőnyt. „Ki tudja, talán nem jótételek jártak az éjszaka az ablak alatt.”

A kilincs halkan csikordult, Anna felrezzent álmából. Zavartan, fáradtan nézett körül, azután a megkezdett levélre esett a tekintete. Végigsimította arcát, homlokát. Az ajtóra nézett kutatólag.

Látta-e az édesanyja a megkezdett levelet? Szegény, jó anyja...

Lassu léptekkel ment az ablakhoz, felhuzta a függőnyt.

Az ablak alatt az intézeti kertnek bokrai, virágai: harmatos virágok, üde levelek, halak és könnyedén hajladozó lombok. A lombok fölött aranyvörös fény és átlátszó ég. Kimondhatatlan nyugalom, végtelen derű, határtalan hit és boldogan trillázó madárdal. Anna felemelte tekintetét, oda, ahonnan mindez a nyugalom és derű lefelé húzódtott ünnepélyesen. És lassan megtelttódott ő is a harmatos, aranyos, hajnalodással. Megszokott erőlyes mozdulattal rázta meg fűrtőse fejét.

— Hessa! Kisértetek! Jóra fog fordulni! Csak hinni tudjon az ember! Csak bízni tudjon az ember. Hiszen tart az élet és van holnapja a tegnapnak. El fog jönni az a boldog óra! És addig más is van a világon, nemcsak a csók!

Benyitott a fürdőszobába, kinyitotta a zuhanyt. Gyorsan dobta le ruháit. A paskoló langyos hullámok gyöngyözve csókolgáltak és ő egészségesen, vidáman kacagott bele a hajnalodásba.

— Istenem! Mégis szép az élet! Mégis csak jó élni.

(Folyt. köv.)

KÜL KEREKESKEDELEM

EXPORT-IMPORT

A népszövetség és a nemzetközi vámpolitika.

Osztárak részről az a rendkívül érdekes és figyelemreméltó javaslatot terjesztették elő, hogy a nemzetközi kereskedelem ügyének vezetésébe a népszövetséget is vonják be és annak legyen feladata megállapítani azt a határt, ameddig az egyes államok saját belső gazdaságuk védelmében elmehetnek.

A javaslat abból indult ki, hogy a mai nemzetközi kereskedelmi szerződések céljuknak egyáltalában nem felelnek meg, mert minden állam túlzott védekezést folytat a többiekkel szemben és például az utód-államok sorában vannak rá esetek, hogy az egyik állam túlfokozott védelemmel igyekszik megteremteni saját határai között olyan iparágakat, amelyek a szomszéd államokban fokozatosan elszorvadnak a fogyasztó-piac hiánya miatt. — A háború után csak lassan tud megindulni a termelés, de még lassabban kap lábra a nemzetek vásárló ereje, aminek jele az, hogy bár az európai ipari termelés még messze van a békebeli termelés eredményeitől, azok az államok, amelyek rendszerint a saját belső vásárló erejük csökkenése folytán exportálhatnak árukat, ezt azért nem tudják elérni, mert még azoknak az államoknak is teljesen tönkre van téve a fizető képessége, amelyek pedig a háború folyamán aránylag kevesebbet szenvedtek.

Ez pedig nem maradhat így. Ilyen körülmények között a fokozott vámvédelem valóságos merényletnek látszik az ellen a legmagasabb érdek ellen, hogy a nemzetek közösségének egymással való érintkezési lehetőségeit ismét megteremtjük, hogy minden egyes nemzet fogyasztóit ellássuk azokkal az árukkal, amelyekre azoknak szükségük van, de egyúttal hozzásegítsük azokhoz az anyagi eszközökhöz is, amelyek a vásárlásra szükségesek.

Természetes és helyes, ha minden állam arra törekszik, hogy termelésének azt a részét építse és fejlessze ki, amely saját nyersanyagainak, feldolgozásának, termelési és fogyasztási feltételeinek legjobban megfelel és ebben az értelemben nem szabad meggátolni az államokat abban, hogy az észszerűség határain belül vámvédelmet ne biztosítsanak egyes termelési ágaiuknak. Ennek azonban nem szabad esztelen elzárkózása fajlulnia más államok gazdálkodásával és érdekeivel szemben. Midőn tehát az egyes államok megállapítják azokat a legmagasabb vámtételeket, amelyekre szükségük van iparuk fejlesztésére, ugyanakkor állapítsák meg törvényhozásilag azokat a legalacsonyabb tételeket is, amelyekre hajlandók a védővámokat egyes országokkal való barátságos szerződések keretén belül leszállítani. Így saját termelésük védelme is biztosítva van és amellyel azokkal az országokkal is megvan a barátságos külkereskedelmi összeköttetés lehetősége, amelyeknek termelése saját fogyasztásának kereteit meghaladja. — S az osztárak javaslat szerint a népszövetségnek lenne az a legtermészetesebb feladata, hogy a nemzeteknek ebben a kölcsönös gazdasági szerződéseiben a közvetítő szerepét magára vállalja s hogy a maga minden államot magában foglaló széles érdekeltségével biztosítsa a lehető legnagyobb méltányosság és igazságosság végrehajtását, amire annál nagyobb joga van, mert a nemzetek önvédelmi politikája gazdasági téren is a nemzetek közösségének érdekeibe vág és csak minden államnál magasabb tekintéllyel bíró szervezet tudja megteremteni vitás esetekben a barátságos megállapodások feltételeit.

Az osztárak javaslat mélyen a valóságos, gyakorlati életben gyökerezik. Végrehajtása megerősítene a népszövetség állását, működését olyan konkrét ügykörrel bőví-

tené, amely annak csakugyan hasznára lenne, és feltétlenül javára szolgálna az egyes államoknak is, mert különösen a kisállamokat ma külkereskedelempolitika tekintetében ugyanaz az elfogultság, sőt elvakultság vezeti, amely a nagy háború rémét is felidézte az európai kultúra mérhetetlen kárára.

Magyarország

A most tárgyalt új magyar vámtarifa előkészítésének korszaka nagyon természetesen nem kedvezett a szabadkereskedelmi gondolat érvényesítésének. Az utódállamok gazdasági elzárkózási politikája, amely az ügyis tökéletesen legyőzött Magyarországtól továbbá létének egyes feltételeit igyekezett elvonni, szükségképpen éreztette hatását a hivatalos és magángazdasági felfogásban Magyarországon is s ebben az elkeseredett és hozzáértelmezt, hogy joggal elkecseregett hangulatban született meg az új magyar vámtarifa, amely valószínűleg nem fog lényeges változásokat szenvedni a parlamenti tárgyalások során s így hosszú időre biztosítja azt, aminek még átmenetileg sem lenne szabad előfordulnia, egy országnak a többi országok vásárlóinak sorából való kikapcsolódását.

A vámvédelem természetesen nem a nyersanyagokra, hanem az ipari cikkekre terjeszkedik ki, de a nyersanyagok vámjai között is vannak olyanok, amelyeket az eddigiekkel sokkal magasabbban állapítottak meg abból a célból, hogy ezzel a magyar kereskedelmi miniszteriumnak olyan fegyver legyen a kezében, amely lehetővé teszi más engedmények kieszközölését. A külkereskedelmi szerződésekben ugyanis általános szokás olyan tételeknek a felvétele, amelyek arra szolgálnak, hogy a tárgyalások során engedmények fejében leszállítsanak.

A magyar vámtarifa eddigi 47 osztálya helyett az új csak 37 osztályt különböztet meg, de viszont a vámtételszámok lényegesen emelkedtek, mert számuk 659 tételtől 1386-ra a megállapított vámtételek pedig 983-ról 2405-re emelkedett. Ennek a nagyobb specifikálásnak is az a célja, hogy az értékvámok megállapításában minél pontosabban lehessen az áru igazi természetéhez simulni és így minél hatékonyabb lehessen a vámvédelem.

Az első osztályba az élő állatok tartoznak, akár vágó, akár tenyésztési célokra szolgálnak azok; e vámoikat az eddigiével szemben — aranyban számítva — 50%-kal emelték. II. oszt.: állati termékek, amelyek élelmiszerekül szolgálnak; elkészített húss (sonka is) vámját métermázsánként 45 aranykoronáról 75-re, vaját 35-ről 80-ra, ha egy kilogrammnál kisebb csomagokba van rakva, akkor 100-ra, keménysajtját 60-ról százra, puha sajtját 500-ról 1200-ra emelték. III. oszt.: élő növények, levágott virágok és levelek; ezeknek új vámtételei már teljesen szélsőséges vámvédelmi jelleggel bírnak, s céljuk a belföldi üvegházi kertészet fejlesztése. Példaként felsoroljuk a következő tételeket: a levágott friss virágok vámját (szegfű, róza, ibolya, orchidea 50 koronáról 2000 koronára, más virágoknál (chrisantémum, amerikai szegfű, gyöngyvirág) 2400-ra emelték, más díszvirágoknál pedig 600-ra. IV. oszt.: a gyarmatarúk vámját csak igen kevéssel emelték, a fűszereket ellenben igen nagy mértékben. V. oszt.: fűszerek, hűvelyesek és magvak osztálya; a legfőbb gabonanemeknél az eddigi szerződéses vámtételek szerepelnek, amelyek azonban egyes esetekben elérik az érték 30%-át; a tengeri vámját 4-ről 2-re mérsékeltek, a borsót 45-ről 14-re, a rizst és a lencsét pedig teljesen megszüntették és ezek bevitelét ezután vámentes. (Folytatjuk.)

A BÉLYEGGYÜJTŐ

Az Erdélyi Kárpátgyűjtő magánposta bélyegei

Irtó: kökösi Jakócs Géza.
(Minden jog fenntartva.)

Ez év június 10-én ünnepelte az Erdélyi Kárpátgyűjtő Románia legmagasabbban fekvő (1400 méter) gyógyhelyének, a kereszténységi határon épített Hohe Rinne 30 éves fennállását. E gyönyörű, ősfenyvesek közt fekvő légi gyógyhely azonban nemcsak az üdülési vágyókat érdekli, hanem a bélyeggyűjtőket is.

A legértékesebb és legérdekesebb bélyeggyűjtői jelenségek közé tartoznak az u. n. magánposta bélyegek, melyeket kellő felvilágosítás hiányában eddig mostohagyerekként kezelt majdnem minden gyűjtő.

Ritkák ezen bélyegek azért, mert csak igen korlátozott példányszámban készültek és teljesen felhasználták a készleteket, miáltal ezekből nincs példánymaradvány, továbbá mert a spekulációt a pontos ellenőrzési rendszerek e bélyegnemeknél teljesen lehetetlenné teszik.

Érdekesekek pedig azért, mert úgy 1918 előtt, mint utána az országban egyedülállóak, hivatalos jellegűek és hivataluk alapján úgy bérmentesítésre (franco), mint utánfizetésre (portó), tehát kétfős célnak szolgálnak, — postaküldeményeknek a rendeltetési állomáshoz vagy állomástól való küldése szerint.

Az Erdélyi Kárpátgyűjtő a „Hohe Rinne” nevű kies gyógyhely felállításakor egyidejűleg az akkori magyar kir. postaigazgatóságtól egy a nyári évad tartamára terjedő postaküldemények felállítását kérelmezte, amely óhaját azonban a posta a forgalomnak meg nem felelő volta miatt nem engedélyezte, megengedte azonban, hogy a gyógyhely-kezelőség a postai küldemények szállításaért a legközelebbi állami postahivataltól — eleinte Kereszténységi s később 1903 óta, a rendes kocsi-járatok bevezetése után Nagyszeben, — egy bizonyos illetéket szedhesen be. Ez az illeték annakidején — 1895-ben — levelező 2, levelező-lapokért, újságokért 1 krajcár, később 4 és 2 azaz 5 és 2 fillér volt, jelenleg 50 és 30 bani, azaz 50 bani és 1 lej.

Ezen rendelet alapján a gyógyhelykezelőség küldőszolgálatot létesített az üdülők hasznára. E díjak pontos ellenőrzésére a gyógyhelykezelőség

185 „Rador” No. 481
Dr. ÜRMÉNYI
Import-Export de marci postale.
Timisoara.
Románia legnagyobb BÉLYEGKERESKEDESE!!
Bélyegválasztékok előrehaladott gyűjtőknek rendelkezésre állnak — Kényvkerekedők és főzések részére bizományi lerakatot ad,
Vess gyűjteményeket!
A forgalomból gyűjtött román bélyeg ezrért 30 Lejt fizet. Kiadásában jelenik meg az egyetlen romániai bélyeg-újság: „DER BANATER PHILATELIST” sok cserehirdetéssel. Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1924-re 60 Lei.

külön magánposta bélyegeket adott ki, amelyek több rajz és értékváltoztatás után mai napig is forgalomban vannak s a régebbi kiadások közül nem egy ma már az alig található ritkaságok közé tartozik.

Az első ilyen magánpostabélyegét 1895-ben bocsátották ki; téglány alakú díszített keretben, három soros felirattal: „Kurhaus — auf der — Hohen Rinne”, évszám és értékjel nélkül, fekete könnyvnyomat sárga papíron, vágott szegéllyel, forgalmi tartama 1895 július 1-től 1899 december 31-ig.

Bár ez a bélyeg értékjelzés nélküli, mégis névértéke 2 krajcár volt, amely összeg megfelel egy levi bérmentesítésének a „Hohe Rinne”-től a legközelebbi állami postahivataltig. Levelező-lapok, újságok bérmentesítése 1 krajcár léven, ilyenfajta küldeményeket felezett bélyeggel — 1 krajcár névértékben láttak el.

(Folytatjuk.)

Hogyan épül fel egy különlegességi gyűjtemény?

Irtó: Dr. Weinert Győző.
(Folytatás.)

Mivel már tudjuk, hogy hány darabbal kell szánunk, könnyű lesz megterelni összeállítását csinálni, azonban gondolni kell arra is, hogy később is kaphatunk még egy-egy kiegészítő példányt, tehát ennek is helyet kell még hagyni. Hiszen ugyanis annál szebb benyomást kelt valamely gyűjtemény, minél arányosabb az elrendezés és minél nagyobb között vannak az egyes bélyegek és bélyegsorok között.

A csoportosítás most már legjobban úgy történik, hogy külön-külön helyezzük el az egy és ugyanazon sorozat keretén belül előforduló válfajokat; tehát pl. Ausztria 1867-es bélyegeinél külön állítjuk az összes I-es és külön az összes II-es válfajokat, egymás mellé ragasztván az összes ifajta 2, 3, 5 stb. krajcáros bélyegeket külön-külön sorozatokba. Aztán külön lapon összeállítjuk az egész sorozatot színárnyalatok szerint, kezdve az egyes értékek leghalványabb és végezővén legélénkebb színárnyalatánál. Tovább haladva összeállítjuk külön a fogazati válfajokat, kezdve minden egyes érték legértékesebb fogazásán, végezve a legsűrűbb fogazáson, stb. E munkában nagy segítségünkre lesz az 1. pont alatt jelzett előmunkálat és gondos munkával illykép remek szép rendszeres és a tudományosság elveinek teljesen megfelelő különlegességi gyűjteményre fogunk szert tehetni.

Miként az általános gyűjtésnél, úgy itt is bőven nyílik alkalom arra, hogy többet vagy kevesebbet gyűjtsünk: figyelmünk kiterjedhet minden

Az arany márkás
Michel Europa
katalogus
1924—1925-re
már kapható.
Ara franko 200 Lei.

Nachtragok havonként szállíthatók darabonként 15 lei. — Fogazatmértő 8 lei. — Csipesz 40 lei. Vízjelkereső 30 és 80 lei. — Egyoldali ragasztó 12 és 18 lei, kétfoldali 25 és 30 lei. — Cserefüzetek 6 és 15 lei. Utánvételezésnél 6 lei pótdíj. Bel- és külföldi bélyegekből állandó nagy választék! — Hiánylegyezre (Mancolistára) áratat közzé és kívánatra szállítók. Katalogusok, albumok, album-nachtragok megrendelhetők. Köz- és előrehaladott gyűjtőknek letét vagy raktározás 1. néven vállalkoztat is köldök. — Szerencsehoritók a levi 100 lei kaphatók. Bizományi ok magas jutalékok kaphat. Gyűjteményeket vesznek. Csak 1 lei vásárlásbélyeg csatolása ellenében válaszolok.

KEMÉNY A. bélyegkereskedő
ORADEA-MARE, STR. VLAHUTA 50.

elképzelhető válfajra, de ha úgy tetszik, egész csoportokat ki is hagyhatunk, ha nincs kilátás, hogy ezeket is megszerezhetjük, vagy ha valamely oknál fogva idegenkedünk tőlük. Aki pl. utálja a fogazással való bibelődést, — és sokan vannak ilyenek — az egyszerűen nem tér ki ezekre. Akinek nincs színérzéke, az kihagyja a szín-válfajokat, aki nem ért a vízjegyekhez, vagy csak kinál, keservvel tud köztük eligazodni, csak hagyja ezeket figyelmen kívül. Hiszen a bélyeggyűjtés nem munka, hanem kedvtelés. Célja az, hogy a gyűjtőnek élvezetet nyújtson, örömet szerezzen. Azért még mindig szépnek s a maga nemében tökéletesnek mondható az az ilyen gyűjtemény is, tulajdonosa ép oly büszke lehet rá, mintha az előtte ellenszenves válfajokra is kitért volna.

Nem szabad azonban megelégednünk arról, hogy gyűjteményünk különleges példányokkal is feldiszijsuk. Ilyenek a szép sávok és tömbök, továbbá egész levelek, aztán kombinációk, mint pl. 1870 és 72-es magyar bélyegek, vagy árviszesek és hadiak egymás mellett használva, végül eredeti, a rendestől eltérő, érdekes rajzu lebetűzések, stb. Ezek szokták a szemléltető leginkább érdekelni. Ily dolgok iránt vannak különös figyelemmel a zsűritagok, ha gyűjteményünk kiállításra kerül. Ezek a darabok alkotják gyűjteményünk díszét s büszkeségét; caetéles értékesítésnél ezek miatt jóval többet kapunk. Ép azért nem kell visszatartenni olykor magasabb beszerzési áráktól sem. Párókért nyugodtan fizethetünk háromszoros-négyszeres katalógusért, tömbökért még többet. Ivszéről származó vagy sárok példányokért kétszeres-négyszeres árat, ritka betűzésért 10—20—100-szorosat is. Aki vérbeli gyűjtő, az idővel magától is rá jön arra, hogy az ilyen darabok képezik gyűjteményének krémjét s önkéntelenül is keres, kutat utánuk. Ha pedig gyűjteménye nagyság tekintetében már elérte azt a határt, ahol nem igen lehetséges a továbbfejlesztés, akkor, ha izlése már annyira fejlett, hogy ilyen különlegességeket a legnagyobb vonzódást gyakorolják rá, nem fogja gyűjteményét megenni, mint az sokakat megtörténik, — hanem tovább építi újabb ritka példányokkal, ami által annak értéke is hatványozódik.

(Vége.)

Rovatvezető: kökösi Jakócs Géza, Nagyszeben.

AZ AUTÓ

Az autóbalesetek lelki okai

Az autóbalesetek statisztikájának igen különös tanúsága, hogy tavasszal, mikor az autó forgalom megindul, sokkal több szerencsétlenség fordul elő, mint a nyár folyamán, vagy az autó idény végefelé, ősszel, azaz a forgalom mérsékeltebb, a szerencsétlenségek száma bizonyos mértékig fordított arányban áll. A legkülönösebb pedig az, hogy a balesetek túlnyomó nagy részének az volt az oka, hogy a kocsik nekimentek a fának, az utcséli fának, a hidkarfának, a szerencsétlenül járt gépek vezetői pedig egyáltalában nem a kezdők közül kerültek ki, hanem a legtöbb esetben kipróbált, biztos kezű régi vezetők voltak.

A rendőri jelentés majdnem minden egyes ilyen esetben azzal a magyarázattal zárta le az eseményt, hogy a kormánykészülék váratlanul felmondta a szolgálatot és ez okozta a szerencsétlenséget. Szakember azonban erre a magyarázatra csak vállrándítással felelhet, mert mindenki nagyon jól tudja, hogy az autók leggyakrabban a kormányszerkezeti hibák miatt szenvednek szerencsétlenséget. A kormánykészülék hibája volt az oka. A kormánykészülék, a vezérmű semmi esetre sem idézhet elő szerencsétlenséget. A német autósakirodalom mindössze egyetlen esetről tud, amelynek azonban egy lopás ellen védő készüléknek a vezérműbe való beépítése volt az oka, ugyanis ez a beépítés nem szakszerűen történt és így a vezérlőművet megbizhatatlanná tette.

Azoknak a szerencsétlenségeknek a magyarázatát, amely az autót és utasait gyakorlott vezető kezében és olyan körülmények között éri, amelyek egyáltalában nem adnának önmagukban okot arra, hogy a vezető önmagát és biztonságát elveszítse, amilyen például a fának való nekihejtés és a hasonló esetek, nem kereshetjük másban, mint lelki tényezők hatásában. A mindenre kiterjedő figyelmi német szakemberek, akik például az egyes hivatásokra való kiválasztás lelki felvételeinek vizsgálati módszereit is kifejlesztették és általánossá tették, ma már ennek a ténynek is egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítanak.

Megállapították, hogy amíg a kezdő vezető számára a vezetésnek minden egyes mozanata új és izgalommal tele dolog, amely mellett lelkileg egyáltalában nem tud megpihenni, sem kifáradni, a gyakorlott vezetőt a saját biztonságának érzete félrevezeti és vele gyakran megtörténik, hogy figyelme a vezetés munkájából teljesen kikapcsolódik. A kezdő vezető számára ez a foglalkozás még minden képzelet és olvasott,

hallott veszedelmet a legélesebb színekben tüntet fel, ennél fogva figyelme nem merül ki és minden mozdulatát a legélesebb lelki ellenőrzés alatt hajtja végre, a régi vezető azonban, aki már régóta ül a kormány mellett és aki megfeszített figyelemmel, a pályatestre irányított merő pillantással tartja kezében a kormánykereket, lassanként a szakadatlan rohanást, az éles fényben megvilágított utat szürke foltjának szakadatlan felgöngyölödését, az utcséli fák monoton felbukkanását és újra eltűnését nemcsak megszokja, hanem az valósággal olyan hatást gyakorol rá, mint a hipnotizálónak egyforma, gépies mozdulatai a hipnotizáltra és hitelesen megállapították, hogy a gyorsfutásnak ez a hipnózis a vezetőt igen gyakran hipnotikus álomszerű állapotba ejti és a szerencsétlenségek a vezetőnek ebben az állapotában következnek be.

Nemrégben egy olyan baleset történt Németországban, amely ezt a tényt különös élességgel világítja és bizonyítja. Egy autó aránylag néptelen úton, ahol kikerülésre, megelőzésre bőségesen elegendő lett volna a hely, teljes erővel belefutott hátulról egy előtte haladó másik kocsi. A szerencsétlenséget előidéző vezető azt adta elő, hogy az összecsapódás pillanatában úgy tetszett neki, mintha álomból ébredne fel, holott kétségtelenül megállapították, hogy nyitott szemmel ült a kormánykerék mellett és — látszólag — éber figyelemmel nézte az előtte futó uttestet. Az éber álomnak, a hipnotikus álomnak tipikus esete volt ez, amelyhez hasonló több esetben figyeltek már meg.

A tény különösségét fokozza az, de egyúttal az egészet részben igazolja is, hogy hasonló eseteket már régebben megállapítottak a mozdonyvezetőknel, akiket a vasúti sínnek egyhangú vonala, a ritmikus zaj, katógás, a kétoldalt szaladó távirópóznák képe ugyanebbe a hipnotikus álomba meríthet és merít is nem egyszer.

A figyelemnek ezzel a kifáradásával tehát minden automobilistának számolnia kell. Sajnos, eddig még nem találták meg ez ellen a védekezés módjait, mert bár például a hivatásos vezetők vizsgáztatásánál az éberség vizsgálatára és az idegesség fokának megállapítására is kiterjeszkednek, ezek a vizsgálatok inkább csak a vizsgázó pillanatnyi diszpozíciójának a képét nyújtják, nincs azonban mód arra, hogy megállapíthassák, vajon milyen módon viselkednek adott esetben a vizsgázó a hipnotikus befolyással bíró jelenségekkel szemben. Egyelőre tehát csak a vezető ön-ellenőrzése szolgálhat védelemül ez ellen a veszedelem ellen, amely a legmodernebb közlekedési eszköz lélektanához tartozik.

SCHIEL TESTVÉREK — BRASSÓ

GÉPGYÁR R.T.

UTÓTECHNIKAI OSZTÁLY ÉS GARAGE

Michelin
cable

STOCK

PIRELLI

tömörgummi
teherautók
részére.

A román turaverseny eredménye

A hét napos román turaverseny kedden este bankettel fejeződött be, amelyen Ferdinánd király is részt vett, a trónörökös kíséretében. A király pohárköszöntőjében örömmel állapította meg, hogy a verseny minden tekintetben teljes sikert hozott és egyúttal annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövőben majd a belföldi ipar által előállított kocsik számára rendezhetünk versenyeket és akkor még nagyobb lesz a siker. Nagy lelkesedéssel fogadott beszédet azzal fejezte be, hogy poharát az Automobil Club sikerére és tagjaira emeli.

Károly trónörökös, aki a sportnak minden ágában, s különösen az automobil-sportban olyan otthonos és aki minden sportbarát őszinte tiszteletének örvend, kijelentette, hogy máskor is szívesen vesz részt hasonló versenyben, mert ebből a mostani versenyből is kitűnik, hogy az valósággal feltárja az országot a külföld előtt, azzal új kapcsolatokat terem és az országnak természeti szépségeiben bővelkedő tájait az idegenekkel megszeretteti.

A különböző díjak nyertesének jegyzéke itt következik:

Elena trónörökösödő serlegét C. Leonida Renault kocsijával és N. Hagienoff Cadillac kocsijával nyerte; e két versenyző pontszáma teljesen egyenlő volt.

A C. R. R. kirdlyi román Automobil Club nagydíját de Jongnak ítélték, ki Minerva géppel vett részt a versenyben.

A román petróleumgyárosok szövetségének díjának nyertesét: I. díj de Jong (Minerva gép), II. díj Henry Manu (Buick gép), III. díj Al. Racovitza (Hotchkiss gépen) és I. Heussler (Praga gépen); e két utóbbi egyenlő pontszámmal.

Kitartási verseny: arany plakettet kapott de Jong Minerván, ezüst plakettet Károly trónörökös Hispano Suizán; Henry Manu Buick-on; I. Heussler Praga gépen, Rosetti Solescu Steyr gépen, Hagienoff a Cadillac gépen és C. Leonida a Renaulton.

Benzinmegtakarozási verseny: I. gróf Teleki Géza Chevrolet géppel, II. Henry Manu Buick gépen, III. Edgar Gonjou Minerván.

Gyorsasági verseny P. Neamt mellett: I. Károly trónörökös Hispano Suizán; II. C. Leonida Renault gépen; III. de Jong Minerván.

Abszolút gyorsaság szerint első C. Leonida.

Gyorsasági verseny „Erdély serlegé”-ért. I. de Jong Minerva gépen, II. Károly trónörökös Hispano Suizán, III. C. Leonida Renaulton és N. Hagienoff Cadillac kocsin egyforma eredménnyel.

Ugyanebben a versenyben abszolút gyorsaság szerint első Károly trónörökös. **Bibescu-serleg:** győztes Leonida.

Ügyességi verseny: I. Leonida (Renaut), II. N. Hagienoff (Cadillac), III. Al. Racovitza (Hotchkiss).

A főváros serlege: Károly trónörökös Hispano Suizán.

A fővárosi rendőrprefektúra serlege: Hagienoff Cadillac kocsin.

Uj motorkerékpáros világrekordok

Közel huszévi szünet után újból rekordkísérleteket végeztek páris közelében. A senarti erdőben a Montegronból Melunbe vezető úton egy kitűnő egyenes utazakoszt hoztak helyre a rekordkísérletek céljára. A versenyzőknek 1400 m. előtt rendelkezniük kellett a kifutásra és 1 km. ut után ismét 1400 m. a kifutásra. Az eredmény igen jó volt: 5 fennálló világrekord helyében állítottak fel új rekordokat és 5 egészen új rekordot létesítettek olyan kategóriák szá-

már, amelyekben eddig nem mérték a világrekordokat. — Emlätt Thomas (Delage) a versenyből ki is vált s így a verseny egyik legfőbb favoritját nélkülözni kellett. A nap dicsőségét az angol Le Vack aratta le New-Imperial motorkerékpárjával, mellyel 182 km. 828 m. óránkénti átlagtempót ért el. A közönség élénk ovációkkal fogadta a szép eredményt. A nap végeredménye a következő:

Öt megjavított világrekord

Segédmotoros kerékpárok 100 cm³-ig: Barthelemy, Griffon, 38 perc 88/100 mp. (eddigi rekord 39 235/1000 mp.)

Motorkerékpárok 250 cm³-ig: Le Vack, New-Imperial J. A. P. 25 63/100 mp. (28 635/1000 mp.)

Motorkerékpárok 1000 cm³-ig: Le Vack, New-Imperial J. A. P. 19 69/100 mp. (átlagos tempó 182 km. 833 m., a nap legjobb ideje, régi rekord 20 62/100 mp.)

Mellékkocsis motorkerékpárok 1000 cm³-ig: Le Vack, New-Imperial J. A. P. 28 55/100 mp. (24 75/100 mp.)

Együléses cyclecarok 750 cm³-ig: Dar-mont, Morgan 28 63/100 mp. (28 71/100 mp.)

Öt új világrekord

Motorkerékpárok 150 cm³-ig: Liandvis, Griffon 84 35/100 m.

Együléses cyclecarok 350 cm³-ig: Picherie, Mauve Anzani 59 15/100 mp.

Kétüléses cyclecarok 350 cm³-ig: Done, Colombe, 53 63/100 mp.

Együléses cyclecarok 500 cm³-ig: Dhome Morgan 37 25/100 mp.

Kétüléses cyclecarok 500 cm³-ig: Violet, Violet 37 99/100 mp.

A Targa Florio rekordjai

Eddigi rekord: 1922 Gr. Masetti (Mercedes) 6:50:50 3/4.

Új rekord: Werner (Mercedes) 6:32:37, tehát 18 perc 13 3/4 másodperccel javított. Eddigi körrekord: 1922. Masetti (Mercedes) 1:37:37.

Új körrekord: Werner (Mercedes) 1:35, tehát 2 perc 37 másodperccel javítva. Eddigi átlag 4 körben: 1922. Masetti (Mercedes) 63 km. 91 méter.

Új átlag 4 körön át: Werner (Mercedes) 66 km. 20 m.

Eddigi körátlag (108 km.): 1922. Masetti (Mercedes) 66 km. 882 m.

Új körátlag: Werner (Mercedes) 68 km. 210 méter.

Nemzetközi

hegyi verseny Franciorszámban

A Montreux-Gillon-Caux nemzetközi hegyi verseny, melyet 1909 óta nem tartottak meg, június 1-én ismét lefutásra került. A versenyben tura-, sport- és versenykocsik indulnak. A táv 5940 m. Magassági különbözet 595 m. A maximális emelkedés 17.9 százalék, a minimális pedig 10 százalék. Az eredményről még nincs jelentésünk.

Az amerikai automobil-gyártás

Az Egyesült Államokban márciusban 856.509 személy- és teherautomobil gyártottak, 2 1/2 százalékkal kevesebbet, mint februárban és 1 százalékkal többet, mint a múlt évi márciusban. Engedély-díjakban az 1923. év folyamán 199.970.912 dollárt vetettek be, benzinaadóban pedig 36.913.889 dollárt.

Virágkorzó a Práterben

Az Oesterreichischer Touringklub május 31-én a Práter főútvonalán virágkorzót rendezett automobillal és motorkerékpárok számára.

EREDETI

FORD-AUTO

alkatrészek
raktáron

Schiel Testvérek
gépgyár r. 1.
Brassó

Az európai Grand Prix startszámai

Párisban most sorsolták ki az európai Grand Prixre benevezett kocsik startszámait

A sorsolás eredménye a következő:

Versenykocsik: 1. Sunbeam, 2. Delage, 3. Alfa-Romeo, 4. Schmidt, 5. Fiat, 6. Miller, 7. Bugatti, 8. Sunbeam, 9. Delage, 10. Alfa-Romeo, 11. Schmidt, 12. Fiat, 13. Bugatti, 14. Sunbeam, 15. Delage, 16. Alfa-Romeo, 17. Fiat, 18. Bugatti, 19. Alfa-Romeo, 20. Fiat, 21. Bugatti, 22. Bugatti.

Turakocsik 1. kategória: 1. Voisin, 2.

EREDETI

FORD

személy kocsi,
teher kocsi, ---
Fordson-tractor
és alkatrészeket

gyári árakban szállít

TEUTSCH GYULA

képviselő gépgyára,
Brassó.

Senechal, 3. Aries, 4. Mathis, 5. Senechal, 6. Aries, 7. Mathis, 8. Aries, 9. Mathis

2. kategória: 10. Bignan, 11. Ansaldo, 12. Voisin, 13. Aries, 14. Cottin Degouttes, 15. G. Irat, 16. La Buire, 17. Bignan, 18. Ansaldo, 19. Aries, 20. Cottin Degouttes, 21. G. Irat, 22. La Buire, 23. Bignan, 24. Aries, 25. Cottin Degouttes, 26. La Buire, 27. La Buire.

3. kategória: 28. Aries, 29. Vermorel, 30. Alfa-Romeo, 31. Steyr, 32. Voisin, 33. Peugeot, 34. Vermorel, 35. Alfa-Romeo, 36. Steyr, 37. Voisin, 38. Peugeot, 39. Voisin, 40. Peugeot.

AUTOMOBILOK!

„STOEWER”

24 és 36 lóerős

„MERCEDES”

25 és 40 lóerős

legmodernebb

és legújabb

kivitelben,

raktáron és azonnal szállítható.

VEZÉRKÉPVISELET:

COMPANIA ANGLO-AMERICANA

UDVARI SZÁLLÍTÓK

NAGYSZEBENI FIÓK.

Távbeszélő: 180. Táviratcím: ANGLICO.

Bukarest — Pforzheim.

Románia legnagyobb műszaki és

gépvállalata.

ÁLLANDÓ GÉPKIÁLLÍTÁS!

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

502

Demetter Józsa marosvásárhelyi cég

Románia legnagyobb kézimunka-vállalata, június 10-én, kedden
nyitotta meg

brassói kiállítását

a legújabb

kézimunka-moделlekkel, u. m.: saját tervek szerint készült függönyök,
sztorok, asztalterítők, ágyterítők, szőnyegek,
milliók, párnák, csipkék stb. Brassóban, Kolostor-ucca 22
(volt Leonida-üzlethelyiségében.) Nyitva: június 10-től június 18-ig, minden-
nap délelőtt 9—1-ig és délután 3-8-ig.

588

Marosvásárhelyi Leszámitolóbank Részv.-Társ.

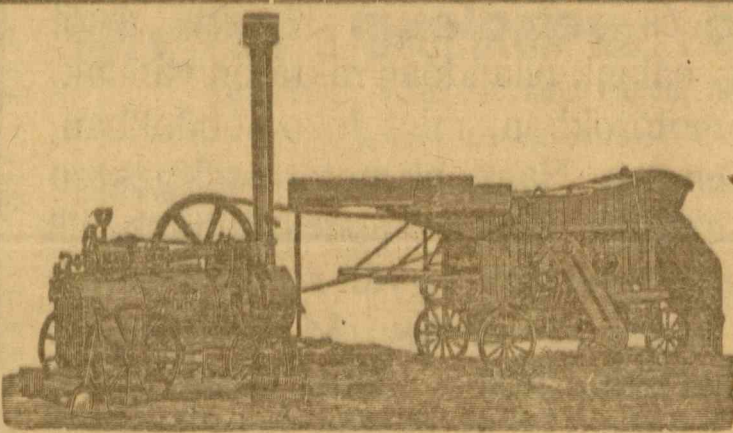
Banca de Scont din Târgul-Mureş Societate Anonimă

Telefon: Târgul-Mureş 182. szám. Táviratcím: „Coloniale Tg.-Mureş.”

Devizaügyletek lebonyolítására és váltások kiállítására jogosított pénzügyintézet.
Foglalkozik a bankügylet minden ágával.Csehszlovák és osztrák nyaraló- és fürdőhelyekre utazók figyelmébe ajánlja,
hogy közvetlen hitelleveleket, csekkeket és
meghitelezéseket ad:Karlbad,
Franzensbad,
Marienbad,
Teplitz-Schönau,
Caorbat-ló,
Pöstyén,Poprád,
Tátralomnicz,
Ótátrafüred,
Gmunden a/Gmundner See,
Salzburg
Hallein,Krems a/Wachau,
Braunau a/Inn,
Villach,
Dornbirn a/Bodensee
Klagenfurt,
Baden,

565

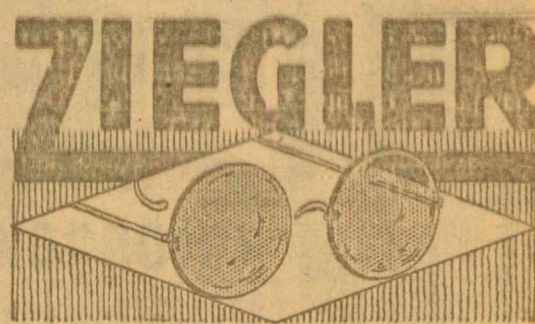
CSÉPLŐGÉPEKET

Benzinmotor-
kézi- és jár-
gány hajtás-
ra olcsón és
kiváló minő-
ségben rak-
tárról szál-
litunk: ~E.Sz.G.E. Géposztálya
Nagyszeben, Só-ucca 22. szám.

567

A román állampolgárság
megszerzésére és elveszté-
sére vonatkozó TÖRVÉNYhiteles magyar fordításban megjelent.
ÁRA 5 LEI.Kapható minden
könyvkereskedés-
ben vagy magán-
kereskedő a lel portó-
díj beiktatása mel-
lett a BRASSÓI
LAPOK könyvsz-
tyádjától.A NAGYSZEBENI
SIEBENBÜRGISCH-
DEUTSCHES TAGEBLATTA
NÉMETSÉG
LEGRÉGIBB,
LEGNAGYOBB ÉS LEG-
ELTERJEDTEBB LAPJA DÉL-
KELETEURÓPÁBAN. A VALÓDI
NÉMET MUNKA LEGRÍVEBB KÉ-
PÉT ADJA. ELŐPIZETÉS ÉS
HIRDETÉSEKRE VONATKOZÓLAG
SZIVESKEDJÉK A SIEBENBÜR-
GISCH-DEUTSCHES TAGE-
BLATT KIADÓHIVATALÁ-
HOZ FORDULNI.NAGYSZEBEN,
MÁRIA KIRÁLYNŐ-UCCA 23. SZ.

1-400

Dr. RÁCZ
szanatórium és gyógyfürdő-intézet
NAGYVÁRAD, SIR. PR. CAROL 7.
Vízgyógykurák, szénsavas-, villany-, hő-, fény-
fürdők, beléző gyógymozgók, idegesek, gyen-
geségi állapotok, fej-, szív-, gyomor-, bél-, vese-
stb. betegek gyógyítása. — Hízó-, fogyókurák.
SZOBÁK PENZIOVALIKlasszikus detektívregények
a Maurice Leblanc:
ARS ÉNE LUPIN
RENDKIVÜLI KALANDJAI
című sorozata. — Ennek a pompás
sorozatnak minden egyes kötete szen-
záció a detektívregények kedvelőinek.
A sorozat legszebbjei most jelentek meg!
Az 1. betörő 50'—
Nyolcat üt az óra 60'—
A négy vörös gyémánt 60'—
A keleti titok 50'—Kapható minden könyvkereskedésben és újságárúsnál.
Az összes előzetes beiktatása mellett portómentesen szál-
litja a Brassói Lapok könyvsztyálya Brassó, Kapu-ucca 66.
UTÁNVÉTELT ELJELTŐNN.Műszerész műhely
BRASSÓ, KAPU-UCCA 10. SZÁM.ZEISS, N. G. BUSCH és RODENSTOCK
gyártmányok.

Szemüvegek orvosi rendelés szerint.

Saját üvegsztyóda!

ÉKSZEREK ÉS ÓRÁK!!

2046

Az előkelő világ
csak Ch. Dupre feleBOUQUET d'ORIGAN
Kölnivíz
Rizspori
Arczsermél
használat
CH. DUPRE PARIS1000 kg. aprított
TÜZIFA
Lei 700.— házhoz szállítva.
TONSCH ANDRÁS FAKERESKEDŐ:
WEISZ MIHÁLY-UCCA 29.
TELEFON 286.

Tőzsdei Hírlap

a legjobb és legelterjedtebb budapesti na-
plop. Megjelenik délutánként 12—16
oldal terjedelemben. A legeredményesebb
hirdetési orgánus. (Politika, Közgazdaság,
Tőzsde, Színház, Sport). Legpontosabb hír-
szolgálat a világ minden részéről.Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 78.

BONOL

egyesült biztos hatású szer
lábizzadás ellen.1 üveg ára használati utasítással 30 Lei.
3 üveg rendelésnél bérmentes szállítás.

SCABOSAN

Kiváló hatású kenőcs bőrvisszafejtés és . . . ellen.
1 tégely ára 25 Lei, használati utasítással
3 tégely rendelésnél bérmentes szállítás.

Kapható: FISCHER JÁNOS gyógyszerárúban, Lugos. Bá. út.

Hirdessen a Brassói Lapokban.

VÁROSI JÓDOS GYÓGYFÜRDŐ

NOVISAD (Jugoszlávia)

Pensio rendszer. Kitűnő ellátás és szobák,
fürdőkezelések. Sósforrások. Hydrotherapia,
Röntgen-laboratórium. Kvarckámpa,
Diathermia és villamos kezelések.Állandó fürdőorvos! Nyitva egész évben
Teli kúra

1026

Első Aradi Tükörgyár

Str. Colonel Paullan No. 4. — Villanyerőre berendezett tükör és üvegsztyóda.
Készít minden a szakmába vágó legmodernebb csiszoló és gravier munkákat megadott rajz szerint.

**CHRISTEL-féle
faszj-
korongok
egyedárusítása.**

Schiel Testvérek gépgyár r. t.
városi lerakatában, BRASSÓ.
Fiókraktárak: Arad, Kolozsvár, Medgyes, Temesvár, București, Jasi, Bălți. 2058

Nagy harisnya vásár mélyen le- szállított árakkal Blatt, Kapu-u. 38.

Kötött harisnya min- den színben	Lei	25
Flohr harisnyaminden szinben	Lei	44
Muszlín harisnya di- vat szinben	Lei	58
Cérna muszlín minden szinben	Lei	90
Selyem fátýol minden szinben	Lei	125
Selyem Jamper minden szinben	Lei	425-520

Divat keztyűkben és kötött árak-
ban óriási választék.

Legjobb harisnyák csak
BLATT-nál KAPHATÓK

CEMENTIPARI GÉPEK

Cement tetőcserepek, beton-
és salaktégla, üreges beton-
blokkok, padló-, járda- és
garitoidlapok gyártására, —
kézi és erőhajtásra, formák,
betoncsövek, kutgyűrűk, lép-
csők, vályúk stb. előállítására,
közúti, hengerűvelek, be-
tonkeverők, l-a cementfeste-
kek. Teljes asbestcementpa-
lagyári (E T E R N I T) berendezések.

Beton-
keverő
GÉPEK

„MODERNA“

Építőipari-, Gépek- és
Radiátor R. T.

Brassó, Kis-utca 12. sz.
Telefonszám 578.

Árlapok, költségvetések, látogatás
díjmentesen. Saxonia 280

UNITED STATES LINES

amerikai állami hajózárat
NEW-YORK-ba
Brémából Southamptonon át Cherbourgha
GEORGE WASHINGTON
április 19. június 11.
President Harding április 11.
President Roosevelt május 2.
Republic május 16, június 18.
Indulás Southampton és Cherbourg-hól
1 nappal később
Southampton-Cherbourg-hól
LEVIATHAN
április 26. május 10.
minden hónapban felvillan a tengeren
az amerikai zászló
- az legelőnyösebb árakkal látogatás -
UNITED STATES LINES
Románia vezérképviselet: „MERCUR”
Bukarest, Temesvár, Cernovitz,
Calea Moșilor 51. Hunyadi-utca 8. sz. Liliengasse No 19

ACÉLLEMEZ ÜZLETI
REDŐNYÖKET
Esslingeni ablakfaredőnyt, Napellenző szer-
kezeteket gyártunk és legolcsóbban száll-
lítunk. Áránálattal díjtalanul szolgálunk
HALÁSZ TESTVÉREK
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD) STR. CUZA VODA
TELEFON 11-94. (SZACSVAY-U.) 17. TELEFON 11-94.

A DEUTZI

LANGEN ÉS WOLF-FÉLE MOTOROK

felülmulhatatlanok, semmilyen más
gyártmány által utolérve nincsenek!

Hajtóanyagfelhasználásuk :

minimális.

Teljesítményük :	Szerkezetük :	Az árak :
felülmulhatatlan	egyedülálló.	előnyösek.

Re. enciák : számtalanok az összes világrészekből.

MOTOROK :

benzin, szivógáz, földgáz, benzol,
nyersolaj és petroleum részére, 4-től
20 H. P.-ig nálunk állandóan raktáron vannak,
ugy stabil motorokban, mint lokomobilokban,
kerekekre szerelve. Nagyobb motorokat legészen
50 HP-ig a gyárból rövid idő alatt szállítunk. !!!!
Felhatalmazást nyertünk a gyár részéről annak
közlésére, hogy az **árak lényegesen**
leszállítottak, amit a német valuta stabi-
lizálódása, valamint a munkaidő meghosszab-
bitása tettek lehetővé.

Ajánlatokat és ábrás ismertetéseket stb. azonnal és
költségmentesen küld a főelárusítóhely és motorlerakat

E. SZ. G. E. GÉPOSTÁLYA

NAGYSZEBEN (SIBIU), Sós-ucca 22. Szám.

Folyószámla : Nagyszebeni Földhitelintézet.

FABRICA DE ARTI-
COLE FUNEBRALE

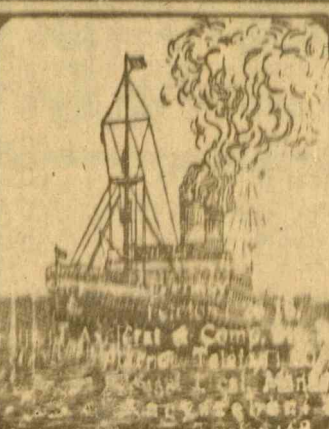
FRIDO

TEMETKEZÉSI CIK-
KEK GYÁRA

FRISS ZSIGMOND és Dr. DOCTOR GUIDÓ budapesti temetkezési cikkek gyárával
érdeklőzőségeben.

Arad, Piața Catedralei 13-14 szám.

GYÁRT : szembetűnő, avatározási cikkeket, koporsódszettek, művirágokat, sírkoszorúkat.

FIGYELEM!

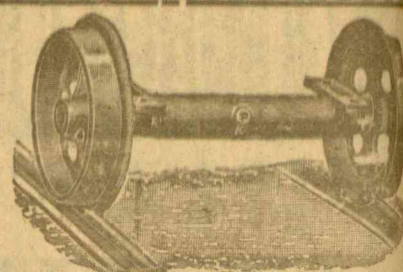
A dél-amerikai kvóta
még nem telt be,

mivel az oda való kivándorlás most korlátlan. Aki tehát
gyorsan akar Argentínába utazni, kérem pros-
vagy Braziliába utazni, pektist a

COSULICH LINE-161

BUCUREȘTI, Cal. Unirii 181.

Legelőnyösebb és legkényelmesebb utazási lehetőség Amerikába, Canada, Argentína és Braziliába.
Vasúttal való utazás a hajóig csak 48 óráig tart. Csak egy határ!

IPARVASUTI ANYAG

Öntött acélkerekek, keréktengelyek, cs-
ágak, fordítóköröngök, váltók, sinék,
szekék, acél-talpfák, csavarok, gömbfa-
litó kocsik, bilénő-kocsik, valamint minde-
fajta iparvasuti lokomotívokat szállítunk.

Transsylvania R.

Gyárak : Tg-Mureș, Budapest, Wia

Irodák :

BRASSÓ, LÓPIAC 32 SZÁM

Telefon szám : 53., III. osztály

ÉN Csillag Anna

185 cm. hosszú, őrlési Loreley hajama
az általam feltalált kenőcs és szappan
14 havi használata után kaptam. Ez az
egyedül szer hajhullás ellen és annak
növekedését előmozdítja, a fejbőrt erősíti.
Fertőtleníti előmozdítja a teljes, erőtel-
jes szakkállítást és rövid használat
után úgy a haj, mint a szakkállított termé-
szetes lenyű és sűrűségi is és mag-
kímél a legveszélyesebb korai idősebbi a
korai megőrzésétől.
Egy tégely kenőcs Lei 50-
50 y drb. szappan 35-
kapható minden gyógyszerboltban és
drogériában vagy az összes előzetes
megküldése mellett a romániai forak-
terből.

Gracia Kozmetikai Laboratoriumnál

Speciális gép és precíz motorjavító műhe

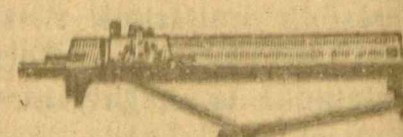
Elvállalok mindennemű gazdasági gép- és mo-
torjavítást, mindennemű szerelést, esztétizálást,
GÉNHEGESZTÉST. TÖMEG-CIKKEK gyártását.
TELEPEK berendezését, annak költségvetésének
dolgozatát. Meghívásra vidékre is kizárólag.
üzemet CZIRBUS István Ganz gyári motora-
voit mérnök vezet. Szíves pártfogás
KERTÉSZ HENRI

bádogos, szerelő és precíz motor javító műhelye 211
Telefon 552. - Szentjános-ucca 23. - Telef

„GLADYS” sósborsszesz üdít,
sósborsszesz erősít,
sósborsszesz tájdo-
mat csillapít : Gy
HERCEG GÖZ
vegyszertár gyára CLUJ.

DOBAI TESTVÉREK

gyártanak mindennemű kézi hajtógépeket
motoros bolyhozó és gömbhajtó
peket, vállalkoznak minden szakkma-
munkálatot.

TIMIȘOARA, II., Strada Creanga